Agder Sekretariat

Kontrollutvalet i Valle kommune **Sak 07/19**
Møtedato: 29.05.2019
Sakshandsamar: kih

SAK 07/19 KOMMUNEREKNESKAPEN FOR 2018, VALLE KOMMUNE

Lover, forskrifter:
Lov om kommunar og fylkeskommunar av 25. september 1992
Forskrift om årsrekneskap og årsmelding av 15. desember 2000, med endringar i 2004

Saksdokument som er lagt med saken:
- Årsrekneskapen for 2018
- Årsmeldinga for 2018
- Brev nr. 2 frå revisor, datert 08.03.2019
- Brev nr. 3 frå revisor, datert 16.04.2019
- Revisjonsmelding, datert 27.05.2019

Saksopplysningar:
Driftsrekneskapen viser kr 129 416 678 til fordeling drift og eit rekneskapsmessig mindreforbruk på kr. 6 703 674.

Årsrekneskapen inneheld balanse per. 31. desember 2018, driftsrekneskap, investeringsrekneskap og økonomiske oversikter for rekneskapsåret avslutta per denne datoen, og ei beskriving av vesentleg brukte rekneskapsprinsipp og andre noteopplysningar.

Årsrekneskapen er utarbeida etter dei formelle krav som stilles i kommuneloven med tilhøyrande rekneskapsføresegner i forskrift for årsrekneskap og årsmelding og god rekneskapsskikk i Noreg.

Det var sendt nummererte brev frå revisor, datert 08.03 og 16.04.2019, då rekneskapen og årsmeldinga ikkje var ferdig innan dei fastsette fristane.

Revisor vil vera til stades i kontrollutvalet sitt møte og kan svare på mulege spørsmål i samband med rekneskapen.

Framlegg til vedtak:
Uttale frå kontrollutvalet til kommunestyret:

Kontrollutvalet har handsama Valle kommune sin rekneskap for 2018. Driftsrekneskapen syner kr 129 416 678 til fordeling drift og eit rekneskapsmessig mindreforbruk på kr 6 703 674. Saman med årsrekneskapen låg det føre årsmelding frå rådmannen og revisjonsmelding frå Agder Kommunerevisjon IKS.

Kontrollutvalet meiner at presentasjonen av regnskapet med tilhøyrande spesifikasjonar og noter, samt rådmannen si årsmelding, dekkjer dei formelle krava i rekneskapsforskrifta og rekneskapsbrukaren sitt informasjonsbehov.

Kontrollutvalet finn det endå ein gong naudsynt å peike på at rekneskapen, årsmeldinga og revisjonsmeldinga vert lagt fram mykje seinare enn dei fristane som gjeld. Dette minskar utvalet sitt høve til å gjere sine pliktige oppgåver på ein fullgod måte.
Ein vil råde til at kommunestyret gjer rådmannen merksam på at gjeldande fristar må verta haldne i framtida.

Ut over dette og det som kjem fram i revisjonsmeldinga frå revisor har kontrollutvalet ingen merknader til Valle kommune sin årsrekneskap for 2018.

Agder Kommunerevisjon

Til kommunestyret i Valle kommune

Kopi:
Kontrollutvalet
Formannskapet
Administrasjonssjefen

MELDING FRÅ UAVHENGIG REVISOR

Uttale om revisjonen av årsrekneskapen

Konklusjon

Vi har revidert årsrekneskapen for Valle kommune som viser kr 129 416 678 til fordeling drift og eit rekneskapsmessig mindreforbruk på kr 6 703 674. Årsrekneskapen er samansett av balanse per 31. desember 2018, driftsrekneskap, investeringsrekneskap, og økonomiske oversikter for rekneskapsåret avslutta per denne datoen og noter til årsrekneskapen, medrekna eit samandrag av viktige rekneskapsprinsipp.

Etter vår meining er årsrekneskapen som følgjer med, gitt i samsvar med lov og forskrifter og gir ei dekkande framstilling av den finansielle stillinga til kommunen per 31. desember 2018, og av resultatet for rekneskapsåret som vart avslutta per denne datoen, i samsvar med lov, forskrift og god kommunal rekneskapsskikk i Noreg.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Noreg, medrekna dei internasjonale revisjonsstandardane (ISA-ane). Våre oppgåver og plikter etter desse standardane er beskrivne under overskrifta *Revisors oppgåver og plikter ved revisjon av årsrekneskapen*. Vi er uavhengige av kommunen slik det er krav om i lov og forskrift, og har overholdt dei andre etiske pliktene våre i samsvar med desse krava. Etter vår oppfatning er innhenta revisjonsbevis tilstrekkeleg og formålstenleg som grunnlag for konklusjonen vår.

Ytterlegare informasjon

Administrasjonssjefen er ansvarleg for ytterlegare informasjon. Ytterlegare informasjon består av informasjon i kommunens årsmelding, men ikkje årsrekneskapen og revisjonsmeldinga.

Vår uttale om revisjonen av årsrekneskapen dekkjer ikkje slik ytterlegare informasjon, og vi attesterer ikkje denne informasjonen.

I samband med revisjonen av årsrekneskapen er det oppgåva vår å lese den ytterlegare informasjonen for å vurdere om det er vesentleg inkonsistens mellom han og årsrekneskapen eller kunnskap vi har opparbeidd under revisjonen, eller om han tilsynelatande inneheld vesentleg feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den ytterlegare informasjonen inneheld vesentleg feilinformasjon, ville vi rapportert om det. Vi har ikkje noko å rapportere i så måte. Vi viser elles til avsnittet «Konklusjon om årsmeldinga» under utsegn om andre lovmessige krav.

Administrasjonssjefen sitt ansvar for årsrekneskapen

Administrasjonssjefen er ansvarleg for å utarbeide årsrekneskapen i samsvar med lov og forskrifter, derunder for at han gir ei dekkande framstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal rekneskapsskikk i Noreg. Administrasjonssjefen er også ansvarleg for slik intern kontroll han finn naudsynt for å kunne utarbeide et årsrekneskap som ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, verken som følgje av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta.

Revisor sine oppgåver og plikter ved revisjonen av årsrekneskapen

Vårt mål med revisjonen er å oppnå tryggande sikkerheit for at årsrekneskapen totalt sett ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, verken som følgje av feil eller misleg framferd, og å gi ei revisjonsmelding som gir inneheld vår konklusjon. Tryggande sikkerheit er ein høg grad av tryggleik, men ingen garanti for at ein revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Noreg, og ISA-ane, alltid vil avdekke vesentleg feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følgje av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta. Feilinformasjon blir vurdert som vesentleg dersom han, åleine eller samla, innanfor rimeleg grenser kan forventast å påverke økonomiske avgjerder som brukarane tar basert på årsrekneskapen.

Som del av ein revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Noreg, og ISA-ane, utøver vi profesjonelt skjønn og viser profesjonell skepsis gjennom heile revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoane for vesentleg feilinformasjon i årsrekneskapen, enten det skuldast misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta. Vi utformar og gjennomfører revisjonshandlingar for å handtere slike risikoar, og hentar inn revisjonsbevis som er tilstrekkeleg og formålstenleg som grunnlag for konklusjonen vår. Risikoen for at vesentleg feilinformasjon som følgje av misleg framferd ikkje blir avdekka, er høgare enn for feilinformasjon som skuldast feil som ikkje er tilsikta, sidan misleg framferd kan innebere samarbeid, forfalsking, bevisste utelatingar, feil presentasjonar, eller brot på interne kontrollrutinar.
- opparbeidar vi oss ei forståing av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlingar som er føremålstenlege etter tilhøva, men ikkje for å gi uttrykk for ei meining om effektiviteten av selskapet sin interne kontroll.
- evaluerer vi om rekneskapsprinsippa som er brukte, er føremålstenlege, og vurderer om rekneskapsestimata og tilhøyrande noteopplysningar som er utarbeidde av administrasjonssjefen, er rimelege.
- evaluerer vi den totale presentasjonen, strukturen og innhaldet i årsrekneskapen, og tilleggsopplysningane, og om årsrekneskapen representerer dei underliggjande transaksjonane og hendingane på ein måte som gir ei dekkande framstilling.

Vi kommuniserer med kontrollutvalet og administrasjonssjefen mellom anna om det planlagde omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utvekslar også informasjon om tilhøve av betyding som vi har avdekka i løpet av revisjonen, samt om eventuelle svakheter av betyding i den interne kontrollen.

Utsegn om andre lovmessige krav

Konklusjon om budsjett

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er omtalt ovanfor, meiner vi at dei disposisjonar som ligg til grunn for årsrekneskapen i det alt vesentlege er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpa i årsrekneskapen stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsmeldinga

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er omtalt ovanfor, meiner vi at opplysningane i årsmeldinga om årsrekneskapen er konsistente med årsrekneskapen og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er omtalt ovanfor, og kontrollhandlingar vi har funne nødvendige etter internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», meiner vi at leiinga har oppfylt si plikt til å sørgje for ordentleg og oversiktleg registrering og dokumentasjon av kommunen sine rekneskapsopplysningar i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Noreg.

Andre forhold

Denne meldinga erstattar tidlegare avgitt melding, datert 15. april 2019, som ble avgitt ved utløpet av forskrifta si frist for å avlegge melding frå revisor. Fullstendig årsrekneskap var på dette tidspunkt ikkje avgitt av administrasjonssjefen, og årsberetning var ikkje utarbeidet.

Evje, 27. mai 2019
Agder Kommunerevisjon IKS

Tommy Pytten
oppdragsansvarleg revisor

Agder Kommunerevisjon

Valle kommune
v/Kontrollutvalget

Dato: 08.03.2019

Brev nr. 2-2019

Årsregnskap Valle kommune 2018 – ikke avlagt årsregnskap innen lovbestemt frist

Av forskrift om årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner § 10 fremkommer at årsregnskapet skal være avlagt innen 15. februar i året etter regnskapsåret.

Den 14. februar 2019 mottok revisjonen beskjed fra økonomisjefen at Valle kommune ikke klarte å avlegge årsregnskapet innen fristen. Det ble antydet ferdigstillelse i løpet av mars måned. Revisjonen har pr 07.03.19 ikke mottatt regnskap fra kommunen og må gjøre kontrollutvalget oppmerksom på dette.

Valle kommune har derfor ikke avlagt årsregnskapet som de etter loven er forpliktet til innen fristen.

Med vennlig hilsen
Agder Kommunerevisjon IKS

Tor Ole Holbek
Revisjonssjef

Tommy Pytten
oppdragsansvarlig regnskapsrevisor

Kopi:
- *Rådmann*
- *Økonomisjef*

Agder Kommunerevisjon IKS
Postadr.: Postboks 417 Lund
4604 Kristiansand
Hovedktr. Tollbodgata 37
Org.nr. 987 183 918

E-post: post@agderkomrev.no
Hjemmeside: www.Agderkomrev.no
Telefon Kr.sand: 38 07 27 00
Telefon Evje: 977 60 455

Avd. Setesdal
Kasernevegen 19
4735 Evje

Valle kommune
v/ kontrollutvalget

Dato: 16.04.2019
Brev nr. 3- 2019

Valle kommune – utstedelse av revisjonsberetning uten at revisor kan uttale seg om årsregnskapet

Den 08.03.2019 ble det varslet at Valle kommune ikke klarte å avlegge årsregnskapet innen den lovbestemte fristen.

Vi avga i dag vår revisjonsberetning, hvor det fremkommer at vi ikke har vært i stand til å utføre revisjonen innen fristen for å avgi revisjonsberetning:

Administrasjonssjefen har ikke avgitt et årsregnskap og årsberetning for Valle kommune for regnskapsåret 2018 innen den frist som følger av forskrift om årsregnskap og årsberetning. Vi har følgelig ikke vært i stand til å utføre revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk innen fristen for å avgi revisjonsberetning 15. april, jf. forskrift om revisjon § 5.

Lovbestemt frist for å avgi revisjonsberetning er 15.04. Siden Valle kommune er ikke ferdige med årsregnskapet eller årsberetning ennå, har vi ikke vært i stand til å utføre revisjonen innen fristen for å avgi revisjonsberetning

Denne revisjonsberetningen vil bli trukket tilbake når årsregnskap og årsberetning er avgitt og vi har fått tid til å gjennomføre de revisjonshandlinger vi finner nødvendige for å bekrefte årsregnskapet.

Med vennlig hilsen
Agder Kommunerevisjon IKS

Tor Ole Holbek
Revisjonssjef

Tommy Pytten
oppdragsansvarlig revisor

kopi:
- *rådmann*
- *økonomisjef*

Agder Kommunerevisjon IKS
Postadr.: Postboks 417 Lund
4604 Kristiansand
Hovedktr. Tollbodgata 37
Org.nr. 987 183 918

E-post: post@agderkomrev.no
Hjemmeside: www.agderkomrev.no
Telefon Kr.sand: 38 07 27 00
Telefon Evje: 977 60 455

Avd. Setesdal
Kasernevegen 19
4735 Evje

Valle kommune
Gjestfri for nye tankar

Årsrekneskap 2018

Valle kommune

Innhold

1 Rekneskapen 2018 3
1.1 Hovudtal 3
1.2 Økonomiske oversikter 7
1.2.1 Økonomisk oversikt – drift 7
1.2.2 Økonomisk oversikt - investering 9
1.3 Rekneskapsprinsipp og vurderingar 11
1.4 Hovudoversikter balanse 14
1.5 Noter til rekneskapen 16

1 Rekneskapen 2018

Årsrekneskapen inneheld hovudtal, hovudoversikter og noteopplysningar. I dokumentet finn ein òg fondsoversikt, detaljert driftsrekneskap, rekneskap over investeringar, kapitalrekneskap og balanserekneskap.

Årsrekneskapen skal gje eit samla oversyn over den økonomiske situasjonen for Valle kommune for året 2018. For meir informasjon om økonomi og drift i dei ulike einingane syner ein til kapittel 5 i Årsmeldinga 2018.

1.1 Hovudtal

Økonomisk oversikt – drift

	Note	Regnskap 2018	Regnskap 2017
Driftsinntekter			
Brukerbetalinger		4 134 279	4 718 958
Andre salgs- og leieinntekter		15 787 825	15 897 645
Overføringer med krav til motytelse		30 707 139	33 263 672
Rammetilskudd		42 497 047	42 007 578
Andre statlige overføringer		7 324 618	8 506 476
Andre overføringer		7 335 375	7 144 765
Inntekts- og formuesskatt		30 903 699	31 176 464
Eiendomsskatt		28 354 604	29 469 714
Andre direkte og indirekte skatter		23 394 645	26 114 445
Sum driftsinntekter		**190 439 231**	**198 299 718**
Driftsutgifter			
Lønnsutgifter	2	85 926 246	86 502 871
Sosiale utgifter	3	19 356 226	19 967 873
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjenesteproduksjon	8	30 194 292	30 327 369
Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	8	31 074 970	30 058 542
Overføringer	8	17 537 386	15 836 445
Avskrivinger	4	12 230 474	11 811 970
Fordelte utgifter		-4 406 001	-4 628 152
Sum driftsutgifter		**191 913 593**	**189 876 917**
Brutto driftsresultat		**-1 474 363**	**8 422 801**
Finansinntekter			
Renteinntekter og utbytte		7 882 885	7 672 648

Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)		0	0
Mottatte avdrag på utlån		257 672	350 416
Sum eksterne finansinntekter		**8 140 557**	**8 023 064**
Finansutgifter			
Renteutgifter og låneomkostninger		2 978 653	2 962 640
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)		0	0
Avdrag på lån	6	12 103 582	11 767 582
Utlån		112 956	46 818
Sum eksterne finansutgifter		**15 195 191**	**14 777 039**
Resultat eksterne finansieringstransaksjoner		**-7 054 633**	**-6 753 976**
Motpost avskrivninger		12 230 474	11 811 970
Netto driftsresultat		**3 701 478**	**13 480 795**

Interne finanstransaksjoner

Bruk av avsetninger			
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	9	3 450 472	6 681 105
Bruk av disposisjonsfond	9	6 172 991	197 022
Bruk av bundne fond	9	11 424 463	13 361 977
Sum bruk av avsetninger		**21 047 926**	**20 240 105**
Avsetninger			
Overført til investeringsregnskapet	9	1 575 000	2 290 000
Avsatt til dekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk	9	0	0
Avsatt til disposisjonsfond	9	3 450 472	8 247 776
Avsatt til bundne driftsfond	9	13 020 258	19 732 651
Sum avsetninger		**18 045 730**	**30 270 427**
Regnskapsmessig merforbruk/mindreforbruk	9	**-6 703 674**	**-3 450 473**

Økonomisk oversikt – investeringar

	Note	Regnskap 2018	Regnskap 2017
Inntekter			
Salg av driftsmidler og fast eiendom		760 000	0
Andre salgsinntekter		38 770	0
Overføringer med krav til motytelse		826 644	202 538
Kompensasjon for merverdiavgift		6 410 547	3 449 032
Statlige overføringer	13	0	0
Andre overføringer	13	1 012 000	750 000
Renteinntekter og utbytte		0	0
Sum inntekter		**9 047 961**	**4 401 570**
Utgifter			
Lønnsutgifter		0	0
Sosiale utgifter		0	0
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjenesteproduksjon		28 197 732	15 316 810
Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon		0	0
Overføringer		6 410 547	3 449 032
Renteutgifter og omkostninger		0	0
Fordelte utgifter		0	0
Sum utgifter	12	**34 608 279**	**18 765 842**
Finansieringstransaksjoner			
Avdrag på lån	6	566 206	516 041
Utlån		1 400 000	0
Kjøp av aksjer og andeler		689 624	624 828
Dekning av tidligere års udekket	9	0	0
Avsatt til ubundne investeringsfond	9	0	0
Avsatt til bundne investeringsfond	9	500 000	20 373
Sum finansieringstransaksjoner		**3 155 830**	**1 161 242**
Finansieringsbehov		**28 716 148**	**15 525 515**
Finansiert med:			
Bruk av lån		20 021 400	11 668 002
Salg av aksjer og andeler		0	0
Mottatte avdrag på utlån		377 807	876 178
Overført fra driftsregnskapet	9	1 575 000	2 290 000
Bruk av tidligere års udisponert	9	0	0
Bruk av disposisjonsfond	9	1 074 183	691 334
Bruk av bundne driftsfond	9	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond	9	609 624	0
Bruk av bundne investeringsfond	9	60 000	0

Sum finansiering		**23 718 014**	**15 525 515**
Udekket/udisponert	9	**4 998 134**	**0**

1.2 Økonomiske oversikter

1.2.1 Økonomisk oversikt – drift

Rekneskapsskjema 1A - Driftsrekneskapen

		Note	Regnskap 2018	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap 2017
1	Skatt på inntekt og formue		30 903 699	31 931 000	32 218 000	31 176 464
2	Ordinært rammetilskudd		42 497 047	42 040 000	42 040 000	42 007 578
3	Skatt på eiendom		28 354 604	28 006 000	28 006 000	29 469 714
4	Andre direkte eller indirekte skatter		23 394 645	25 200 000	25 000 000	26 114 445
5	Andre generelle statstilskudd		6 665 118	5 674 000	5 674 000	8 087 676
6	**Sum frie disponible inntekter Sum (L1:L5)**		**131 815 113**	**132 851 000**	**132 938 000**	**136 855 878**
7	Renteinntekter og utbytte		7 882 885	7 593 000	7 593 000	7 629 301
8	Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)		0	0	0	0
9	Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter		2 978 653	3 491 000	3 491 000	2 945 391
10	Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)		0	0	0	0
11	Avdrag på lån	6	12 103 582	12 103 000	12 103 000	11 767 582
12	**Netto finansinntekter/-utgifter Sum (L7:L11)**		**-7 199 350**	**-8 001 000**	**-8 001 000**	**-7 083 672**
13	Til dekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk	9	0	0	0	0
14	Til ubundne avsetninger	9	3 450 472	3 450 000	0	8 197 000
15	Til bundne avsetninger	9	10 001 664	12 020 000	12 020 000	12 993 071
16	Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	9	3 450 472	3 450 000	0	6 681 105
17	Bruk av ubundne avsetninger	9	5 460 000	5 610 000	0	15 000
18	Bruk av bundne avsetninger	9	10 917 579	13 575 000	13 575 000	13 290 000
19	**Netto avsetninger Sum (L13:L18)**		**-6 375 915**	**-7 165 000**	**-1 555 000**	**1 203 967**
20	Overført til investeringsregnskapet	9	1 575 000	1 575 000	1 575 000	2 290 000
21	**Til fordeling drift L6 + L12 - L19 - L20**		**129 416 678**	**130 440 000**	**124 917 000**	**126 278 238**
22	Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)		122 713 004	130 440 000	124 917 000	122 827 766
23	**Regnskapsmessig merforbruk/ mindreforbruk (L22 - L21)**	9	**-6 703 674**	**0**	**0**	**-3 450 472**

Rekneskapsskjema 1B – Driftsrekneskapen

	Regnskap 2018	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap 2017
Rammeområde 10: Politisk styring				
Netto driftsramme	2 904 764	3 191 000	3 071 000	2 755 314
Rammeområde 20:Rådmann				
Netto driftsramme	2 086 638	2 220 000	2 020 000	2 696 379
Rammeområde 22: Næring				
Netto driftsramme	2 664 288	3 554 000	3 354 000	3 115 211
Rammeområde 23: Kultur (inkl 3150 og 5160-5166)				
Netto driftsramme	4 370 274	4 581 000	4 577 000	4 159 628
Rammeområde 31: Personal/reiseliv				
Netto driftsramme	2 038 255	2 128 000	2 128 000	2 360 644
Rammeområde 32: IKT				
Netto driftsramme	2 481 860	2 861 000	2 961 000	2 803 007
Rammeområde 33: Økonomiavdelinga				
Netto driftsramme	8 118 557	9 789 000	10 996 000	7 797 614
Rammeområde 36: Velkomstsenter				
Netto driftsramme	3 075 332	3 506 000	3 406 000	3 286 854
Rammeområde 37:Interkommunal PPT og Barnevern				
Netto driftsramme	2 277 445	2 874 000	2 874 000	2 814 394
Rammeområde 38: Frivilligsentral				
Netto driftsramme	129 687	77 000	50 000	643 125
Rammeområde 51: Oppvekst				
Netto driftsramme	32 264 490	33 510 000	32 025 000	29 727 777
Rammeområde 54: Helse				
Netto driftsramme	10 597 045	11 086 000	8 788 000	10 470 726
Rammeområde 55: Sosial-Nav				
Netto driftsramme	5 169 099	7 703 000	7 790 000	6 515 912
Rammeområde 56: Pleie og omsorg				
Netto driftsramme	35 207 376	32 518 000	31 175 000	34 527 008
Rammeområde 57: Teknisk				
Netto driftsramme	22 763 637	20 188 000	19 160 000	22 722 807
Rammeområde 58: Teknisk forvaltning				
Netto driftsramme	3 705 925	3 500 000	3 500 000	874 505
Rammeområde 60: Div pensjon - premieavvik mm				
Netto driftsramme	-5 114 189	-1 200 000	-1 200 000	-2 096 147
Rammeområde 65: Konsesjonskraft				
Netto driftsramme	-7 026 000	-7 026 000	-7 138 000	-7 138 015
Rammeområde 70: Mvakomp				
Netto driftsramme	-5 194 988	-4 600 000	-4 600 000	-4 810 743
Rammeområde 81: Skatt og frie inntekter mm				
Netto driftsramme	92 172	-20 000	-20 000	-398 234
Rammeområde 35: SVR				
Netto driftsramme	101 337	0	0	0
Sum fordelt	**122 713 004**	**130 440 000**	**124 917 000**	**122 827 766**

1.2.2 Økonomisk oversikt - investering

Rekneskapsskjema 2A – Investeringsrekneskapen

		Note	Regnskap 2018	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap 2017
1	Investeringer i anleggsmidler	12	34 608 279	31 734 000	27 038 000	18 765 842
2	Utlån og forskutteringer		1 400 000	2 000 000	0	0
3	Kjøp av aksjer og andeler		689 624	580 000	580 000	624 828
4	Avdrag på lån	6	566 206	515 000	0	516 041
5	Dekning av tidligere års udekket	9	0	0	0	0
6	Avsetninger	9	500 000	0	0	20 373
7	**Årets finansieringsbehov SUM (L1:L6)**		**37 764 109**	**34 829 000**	**27 618 000**	**19 927 084**
8	Finansiert slik:					
9	Bruk av lånemidler		20 021 400	20 621 400	16 135 400	11 668 002
10	Inntekter fra salg av anleggsmidler		760 000	502 000	0	0
11	Tilskudd til investeringer	13	1 012 000	3 420 000	3 620 000	750 000
12	Kompensasjon for merverdiavgift		6 410 547	6 297 600	4 987 600	3 449 032
13	Mottatte avdrag på utlån og refusjoner		1 204 451	635 000	120 000	1 078 716
14	Andre inntekter		38 770	0	0	0
15	**Sum ekstern finansiering SUM (L9:L14)**		**29 447 168**	**31 476 000**	**24 863 000**	**16 945 751**
16	Overført fra driftsregnskapet	9	1 575 000	1 575 000	1 575 000	2 290 000
17	Bruk av tidligere års udisponert	9	0	0	0	0
18	Bruk av avsetninger	9	1 743 807	1 778 000	1 180 000	691 334
19	**Sum finansiering SUM (L15:L18)**		**32 765 975**	**34 829 000**	**27 618 000**	**19 927 084**
20	**Udekket/udisponert L7 - L19**	9	**4 998 134**	**0**	**0**	**0**

Rekneskapsskjema 2B – Investeringsrekneskapen

		Regnskap 2018	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap 2017	Avvik - regn. og reg. bud. Beløp	Forbr. %
INVESTERINGER I ANLEGGSMIDLER							
FORDELT SLIK:							
247	Kabling kommunehuset	0	0	0	24 993		
359	Folkehelsetiltak	0	0	0	182 470		
414	Velferdsteknologi PLO	0	370 000	0	162 500	-370 000,00	0,00 %
560	Valle reinseanlegg	368 123	350 000	300 000	0	18 123,00	105,18 %
572	Nytt reinseanlegg Rysstad	650 324	1 162 000	0	544 677	-511 676,00	55,97 %
580	Arbeidsbil teknisk	0	0		198 000		
583	Verkstad Reimarmoen	160 637	130 000	0	83 132	30 637,00	123,57 %
607	Traktor	775 012	500 000	500 000	0	275 012,00	155,00 %
655	Ljosløype Furestøyl	0	0	0	101 328	0,00	
668	Kyrkjestoge/Bibliotek	21 291 769	19 512 000	15 063 000	13 438 921	1 779 769,00	109,12 %
722	Oppgradering Soknehuset	6 440 146	6 325 000	5 825 000	484 071	115 146,30	101,82 %
724	Oppgradere storstoga	0	0	100 000	0	0,00	
751	Valle sentrum oppgradering/utvikling	2 031 893	1 000 000	1 000 000	0	1 031 893,00	203,19 %
763	Gang- og sykkelveg Valle kykje til Vall	48 320	200 000	0	511 331	-151 680,00	24,16 %
773	Prestefossen hengebru				299 215		
779	Pause- og leikeplass Rysstad	786 685	0	0	0	786 685,00	#DIV/0!
782	Myklevatn turløype 12 km	55 231	0	0	0	55 231,00	#DIV/0!
786	Led belysning				212 400		
787	Ny veg Øyne ind.omr				227 229		
810	Utvide Leite bustadfelt	910 824	1 000 000	500 000	80 034	-89 176,00	91,08 %
833	Omsorgsleiligheter Bygdeheimen	0	0	500 000	49 939	0,00	
834	Leitebakken bustadfelt	315 250	315 000		-52 033	250,00	100,08 %
893	Tur-/skiløype Brokke	37 500	0	0	0	37 500,00	#DIV/0!
3006	Solavskjerming Hylestad skule	111 433	100 000	100 000	0	11 433,00	111,43 %
3501	Oppgradering laboratorium Valle legek	107 308	150 000	150 000	0	-42 692,00	
4011	Bygdeheimen - ny ventilasjon - sør	32 463	0	0	0	32 463,00	#DIV/0!
5501	Søppelbu Furustøyl	0	0	200 000	0	0,00	
6002	Oppgradering Symjehallen	399 761	120 000		99 289	279 761,00	333,13 %
8501	Tilbygg på verkstad på Øyne	46 150	0	0	2 117 300	46 150,00	#DIV/0!
8900	Ramme utvikling Brokkeområde	0	500 000	2 800 000	0	-500 000,00	0,00 %
8902	Ballbinge Furustøyl	18 750	0	0	0	18 750,00	#DIV/0!
8903	Sykkelpark Furustøyl	18 750	0	0	0	18 750,00	#DIV/0!
		1 949	0	0	1 048	1 949,00	#DIV/0!
		0	0	0	0	0,00	
		0	0	0	0	0,00	
SUM FORDELT		**34 608 278**	**31 734 000**	**27 038 000**	**18 765 843**	**2 874 278,30**	109,06 %

1.3 Rekneskapsprinsipp og vurderingar

Kommunereknekapen er finansielt orientert, og skal visa alle økonomiske midlar som er tilgjengelege i året, og bruken av desse. Inntekter og utgifter skal tidsmessig plasserast i det året som følgjer av anordningsprinsippet. Anordningsprinsippet betyr at alle kjente utgifter, utbetalingar, inntekter og innbetalingar i løpet av året som vedrører kommunen si verksemd skal framgå av drifts- og investeringsrekneskapen i året enten dei er betalte eller ikkje.

Rekneskapen er avlagt i henhold til god kommunal rekneskapsskikk, herunder kommunale rekneskapsstandarar (KRS) utgitt av Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS).

Alle utgifter, utbetalingar, inntekter og innbetalingar er rekneskapsførte brutto. Dette gjeld også interne finansieringstransaksjonar. For lån er kun den delen av lånet som faktisk er brukt i løpet av året ført i investeringsrekneskapen. Den delen av lånet som ikkje er brukt, er registrert på memoriapost.

I den grad enkelte utgifter, utbetalingar, inntekter eller innbetalingar ikkje kan fastsetjast eksakt ved det tidspunktet for rekneskapsavlegging, vert eit antatt beløp registrert i årsrekneskapen.

Klassifisering av anleggsmidlar og omløpsmidlar

I balanserekneskapen er anleggsmidlar eigedelar bestemt til varig eige eller bruk for kommunen. Andre eigedelar er omløpsmidlar. Fordringar knytt til eigen vare- og tenesteproduksjon, samt marknadsbaserte verdipapir som inngår i ein handelsportefølgje er omløpsmidlar. Andre marknadsbaserte verdipapirer er klassifisert som omløpsmidlar med mindre kommunen har foretatt investeringar ut frå næringspolitiske eller samfunnsmessige hensyn. I slike tilfeller er verdipapira klassifiserte som anleggsmidlar.

Klassifisering av gjeld

Langsiktig gjeld er knytt til formåla i kommuneloven § 50 med unntak av likviditetsrettighet/likviditetslån jf. Kommuneloven § 50 nr 5. All anna gjeld er kortsiktig gjeld.

Neste års avdrag på utlån inngår i anleggsmidlar og neste års avdrag på lån inngår i langsiktig gjeld.

Vurderingsreglar

Omløpsmidlar er vurdert til lågaste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Marknadsbaserte finansielle omløpsmidlar er vurdert til virkelig verdi.

Utestående fordringar er vurderte til pålydande med fradrag for forventa tap.

Rekneskapsprinsipp og vurderingsreglar

Anleggsmidlar er vurdert til anskaffelseskost. Anleggsmidlar med begrensa økonomisk levetid avskrives med like store beløp over levetida til anleggsmidlet. Avskrivningane startar året etter at anleggsmidlet er anskaffa/tatt i bruk i verksemda.

Anleggsmiddel som har hatt verdifall som forvestes ikkje å vera forbigåande er nedskriven til verkeleg verdi i balansen.

Vurderingane for eigedelar gjeld tilsvarande for kortsiktig og langsiktig gjeld.

Opptakskost utgjør gjeldpostens pålydande i norske kroner på det tidspunkt som gjelda oppstår. Låneomkostningar (gebyrer, provisjonar mm), samt over- og underkurs er finansutgifter og – inntekter. Over- og underkurs periodiseres over lånets løpetid som kortsiktig fordring/gjeld etter samme prinsipp og gjelder for obligasjonar som holdes til forfall.

Sjølvkostberekning

Innafor dei rammer der sjølvkost er satt som den rettslige ramma for kva kommunen kan kreve av brukarbetalingar bereknar kommunen sjølvkost etter retningslinene gitt av Kommunal- og regionaldepartementet i dokument H-3/14, februar 2014. For dei tenestane kommunen sjølv har valgt å kreve brukarbetalingar eller sjølvkostprinsippet følges samme retningsliner.

Organisering av kommunen si verksemd

	Type virksomhet	**Kontor-/vertskommune**
Vertskommunesamarbeid		
Setesdal Barnevern § 28		Valle
Setesdal PPT § 28		Valle
Helsesamarbeid § 28		Bykle
Veterinærvakta § 28	Veterinær	Valle
Veterinærsamarbeidet Bykle § 28	Veterinær	Valle
LMT § 28	Helse	Evje
HØH § 28	Øyeblikkelig hjelp	Evje
Enheter som avlegger særregnskap		
Setesdal Regionråd § 27	Næring	Valle
Agder Sekretariat § 27	Kontroll	Kvinesdal
Setesdal IKT § 27	IKT Tjenester	Bykle
SVR	Verneområde	Fylke
Andre rettsubjekter		
Setesdal Miljø og Gjenvinning IKS	Renovasjon	Evje
Konsesjonsdrift IKS	Kraft	Valle
Setesdal Brannvesen IKS	Brann og redning	Evje
Setesdalsmusèet IKS		
Setesdalsmusèet Eigedom IKS	Museumsbygg	Valle
AAMA IKS	Museumsdrift	Fylket
Agder kommunerevisjon IKS	Revisjon og kontroll	Kristiansand
Øyne Industribygg KF	Bygg	Valle
Setpro AS	ASVO bedrift	

	Type virksomhet	Kontor-/vertskommune
Vertskommunesamarbeid		
Setesdal Barnevern § 28		Valle
Setesdal PPT § 28		Valle
Helsesamarbeid § 28		Bykle
Veterinærvakta § 28	Veterinær	Valle
Veterinærsamarbeidet Bykle § 28	Veterinær	Valle
LMT § 28	Helse	Evje
HØH § 28	Øyeblikkelig hjelp	Evje
Enheter som avlegger særregnskap		
Setesdal Regionråd § 27	Næring	Valle
Agder Sekretariat § 27	Kontroll	Kvinesdal
Setesdal IKT § 27	IKT Tjenester	Bykle
SVR	Verneområde	Fylke
Andre rettsubjekter		
Setesdal Miljø og Gjenvinning IKS	Renovasjon	Evje
Konsesjonsdrift IKS	Kraft	Valle
Setesdal Brannvesen IKS	Brann og redning	Evje
Setesdalsmusèet IKS		
Setesdalsmusèet Eigedom IKS	Museumsbygg	Valle
AAMA IKS	Museumsdrift	Fylket
Agder kommunerevisjon IKS	Revisjon og kontroll	Kristiansand
Øyne Industribygg KF	Bygg	Valle
Setpro AS	ASVO bedrift	

1.4 Hovudoversikter balanse

Av balansen kan ein sjå at aksjer og andeler er oppførte pr. 31.12.18 til kr 9 668 075. Aksjene i Agder Energi AS er her bokførte til kr 1, men verdien er anslått betydeleg høgare, jf. Note 5.

Disposisjonsfondet pr. 31.12.18 er på kr 13 445 916 mot kr 17 242 617 pr. 31.12.2017.

Balanserekneskapen

	Note	Regnskap 2018	Regnskap 2017
EIENDELER			
A. Anleggsmidler			
Faste eiendommer og anlegg	4	326 916 908	305 880 837
Utstyr, maskiner og transportmidler	4	6 559 821	5 806 663
Utlån		11 704 371	10 826 877
Aksjer og andeler	5	9 668 075	8 978 451
Pensjonsmidler	3	264 957 573	244 370 607
Sum anleggsmidler		**619 806 747**	**575 863 435**
B. Omløpsmidler			
Kortsiktige fordringer		14 613 345	20 025 466
Premieavvik	3	15 080 135	13 011 600
Aksjer og andeler		0	0
Sertifikater		0	0
Obligasjoner		0	0
Derivater		0	0
Kasse, postgiro, bankinnskudd		61 688 500	75 370 611
Sum omløpsmidler		**91 381 979**	**108 407 677**
Sum eiendeler		**711 188 727**	**684 271 112**
GJELD OG EGENKAPITAL			
C. Egenkapital			
Disposisjonsfond	9	13 445 916	17 242 617
Bundne driftsfond	9	39 411 051	37 815 239
Ubundne investeringsfond	9	3 217 619	3 827 243
Bundne investeringsfond	9	918 149	478 149

Regnskapsmessig mindreforbruk (drift)	9, 10	6 703 675	3 450 473
Regnskapsmessig merforbruk (drift)	9, 10	0	0
Udisponert investeringsregnskapet	9, 10	0	0
Udekket investeringsregnskapet	9, 10	-4 998 134	0
Kapitalkonto	11	168 901 307	138 762 751
Endring av regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift)	10	249 821	249 821
Endring av regnskapsprinsipp som påvirker AK (investering)	10	0	0
Sum egenkapital		**227 849 404**	**201 826 293**

D. Gjeld

Langsiktig gjeld

Ihendehaverobligasjonslån		0	0
Pensjonsforpliktelse	3	301 671 787	295 218 660
Sertifikatlån		0	0
Andre lån	6	153 594 645	159 264 433
Sum langsiktig gjeld		**455 266 432**	**454 483 093**

Kortsiktig gjeld

Kassekredittlån		0	0
Annen kortsiktig gjeld		26 869 853	26 831 555
Derivater		0	0
Premieavvik	3	1 203 037	1 130 171
Sum kortsiktig gjeld		**28 072 891**	**27 961 726**
Sum gjeld		**483 339 322**	**482 444 819**
Sum egenkapital og gjeld		**711 188 726**	**684 271 112**

MEMORIAKONTI:

Ubrukte lånemidler	4 360 997	17 382 397
Andre memoriakonti	600 000	600 000
Motkonto for memoriakontiene	-4 960 997	-17 982 397

1.5 Noter til rekneskapen

Note 1: Endring i arbeidskapitalen

Balanseregnskapet	2018	2017	Endring
2.1 Omløpsmidler	91 381 979	108 407 677	-17 025 698
2.3 Kortsiktig gjeld	28 072 891	27 961 726	-111 164
Arbeidskapital	**63 309 089**	**80 445 951**	**-17 136 862**

Drifts- og investeringsregnskapet:	Beløp	Sum
Anskaffelse av midler		
Inntekter driftsregnskap	190 439 231	
Inntekter investeringsregnskap	9 047 961	
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	28 539 764	
Sum anskaffelse av midler	**228 026 956**	**228 026 956**
Anvendelse av midler		
Utgifter driftsregnskap	179 683 120	
Utgifter investeringsregnskap	34 608 279	
Utbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	17 851 021	
Sum anvendelse av midler	**232 142 419**	**232 142 419**
Anskaffelse - anvendelse av midler		**-4 115 463**
Endring i ubrukte lånemidler (økning +/reduksjon -)		-13 021 400
Endring i arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskap		**-17 136 863**
Endring i arbeidskapital i balansen		**-17 136 862**
Differanse (forklares nedenfor)		**-1**

Forklaring til differanse i arbeidskapital:	Beløp	Sum
	0	**0**

Note 2: Antall årsverk og ytingar til kommunen si leiing og revisor

Tekst	2018	2017
Lønn administrasjonssjef: - samlet lønn og annen fast godtgjørelse samt eventuelle bonusutbetalinger - godtgjørelse fra andre verv i kommunen - vesentlig tilleggsgodtgjørelse for tjenester utenfor normal funksjon - betalt eller skyldig vederlag i forbindelse med avslutning av ansettelsesforhold eller verv. - beregnet verdi av totale fordeler i annet enn kontanter som anses som godtgjørelse (naturalytelser)	1 024 997 12 646	1397361 *) 5 124
Sum lønn administrasjonssjef	1 037 643	5 124
Godtgjørelse ordfører: - samlet lønn og annen fast godtgjørelse samt eventuelle bonusutbetalinger - godtgjørelse fra andre verv i kommunen - vesentlig tilleggsgodtgjørelse for tjenester utenfor normal funksjon - betalt eller skyldig vederlag i forbindelse med avslutning av ansettelsesforhold eller verv. - beregnet verdi av totale fordeler i annet enn kontanter som anses som godtgjørelse (naturalytelser)	702 773	637 520
Sum godtgjørelse til ordfører	702 773	637 520
Godtgjøring revisor: - regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og diverse attestasjonsoppdrag - rådgivning og andre tjenester	660 000	590 000
Sum godtgjørelse til revisor	660 000	590 000

*) Eivind Berg 01.01-31.07.17 kr 850 695.
Aud Sunniva Fuhr 01.06-31.12.17 kr 546 666.

Note 3: Pensjonsforpliktelsar

Generelt om pensjonsordningene i kommunen

Kommunen har kollektive pensjonsordninger i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK) som sikrer ytelsesbasert pensjon for de ansatte.

Pensjonsordningen omfatter alders-, uføre-, ektefelle-, barnepensjon samt AFP/tidligpensjon og sikrer alders- og uførepensjon med samlet pensjonsnivå på 66 % sammen med folketrygden. Pensjonene samordnes med utbetaling fra NAV.

Premiefond

Premiefondet er et fond for tilbakeført premie og overskudd. Eventuelle midler på premiefondet kan bare brukes til fremtidig premiebetaling. Premiefondet fremgår ikke av kommuneregnskapet, men bruk av fondet reduserer faktisk betalte pensjonspremier.

	2018	**2017**
Innestående på premiefond 01.01	18 927	27 489
Tilført premiefondet i løpet av året	3 007 823	1 609 692
Bruk av premiefondet i løpet av året	2 989 758	1 618 254
Innestående på premiefond 31.12	36 992	18 927

Regnskapsføring av pensjon

Etter § 13 i årsregnskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Pensjonskostnadene beregnes på en annen måte enn pensjonspremien som betales til pensjonsordningen, og det vil derfor normalt være forskjell mellom disse to størrelsene. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet.

Premieavviket tilbakeføres igjen neste år/med 1/7 per år for premieavvik oppstått i 2014 eller senere, med 1/10 per år for premieavvik oppstått fra 2011 til 2013 og med 1/15 per år for premieavvik oppstått fra 2003 til 2010.

Regnskapsføringen av pensjon innebærer et unntak fra de grunnleggende prinsippene for kommuneregnskapet om at alle kjente utgifter og inntekter i året skal tas med i årsregnskapet for vedkommende år (kl § 48 nr. 2).

Regnskapsføringen av premieavvik og amortisering av premieavvik har hatt innvirkning på netto driftsresultat i 2018 ved at regnskapsførte pensjonsutgifter er kr xxx lavere (ev. høyere) enn faktisk betalte pensjonspremier.

Bestemmelsene innebærer også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balansen som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Økonomiske forutsetninger for beregning av pensjonskostnaden	**KLP**	**SPK**
Forventet avkastning pensjonsmidler	4,50 %	4,20 %
Diskonteringsrente	4,00 %	4,00 %

Forventet årlig lønnsvekst	2,97 %	2,97 %
Forventet årlig G-regulering	2,97 %	2,97 %
Forventet regulering av pensjoner under utbetaling	2,20 %	

Total - Spesifikasjon av samlet pensjonskostnad, premieavvik pensjonsforpliktelser og estimatavvik

	Spesifikasjon av pensjonskostnad og årets premieavvik	**2018**	**2017**
	Årets pensjonsopptjening, nåverdi	8 195 393	9 212 375
	Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	11 565 615	2 672 122
	Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-11 279 136	-2 609 281
A	**Beregnet netto pensjonskostnad (eks. adm)**	**8 481 872**	**9 275 216**
B	Forfalt pensjonspremie (eks. adm.kostnader)	13 046 408	12 137 088
C	**Årets premieavvik (B-A)**	**4 564 536**	**2 861 872**

	Pensjonsutgifter i drifts- og investeringsregnskapet	**2018**	**2017**
B	Forfalt pensjonspremie (eks. adm.kostnader)	13 046 408	12 137 088
C	Årets premieavvik	-4 564 536	-2 861 872
D	Amortisering av tidligere års premieavvik	2 023 447	1 790 086
E	Administrasjonskostnad	605 267	623 393
F	**Brutto pensjonsutgift etter premieavvik og amortisering (SUM B:E)**	**11 110 586**	**11 688 695**
G	Pensjonstrekk ansatte	1 429 874	1 418 287
	Årets regnskapsførte pensjonsutgift (F-G)	**9 680 712**	**10 270 408**

Akkumulert premieavvik	**2018**	**2017**
Sum gjenstående premieavvik tidligere år (pr. 01.01)	10 093 010	9 021 224
Årets premieavvik	4 564 536	2 861 872
Sum amortisert premieavvik dette året	-2 023 447	-1 790 086
Akkumulert premieavvik pr. 31.12	**12 634 099**	**10 093 010**
Arbeidsgiveravgift av akkumulert premieavvik	1 338 438	1 069 082
Sum akkumulert premieavvik inkl. arb.g.avgift	**13 972 537**	**11 162 092**

Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser	**2018**	**2017**
Netto pensjonsforpliktelser pr. 01.01 inkl. AGA	54 190 031	59 504 785

Årets premieavvik inkl. AGA	-5 048 377	-3 165 230
Estimatavvik inkl. AGA (ført direkte mot egenkapitalen)	-8 966 236	-2 149 524
Virkning av planendringer (ført dirkete mot egenkapitalen)	-1 322 695	0
Netto pensjonsforpliktelser pr. 31.12	**38 852 723**	**54 190 031**
Herav:		
Brutto pensjonsforpliktelse	297 553 232	289 754 913
Pensjonsmidler	264 510 104	243 859 817
Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse	3 502 572	4 864 880

KLP - Spesifikasjon av samlet pensjonskostnad, premieavvik pensjonsforpliktelser og estimatavvik

	Spesifikasjon av pensjonskostnad og årets premieavvik	**2018**	**2017**
	Årets pensjonsopptjening, nåverdi	6 563 475	7 679 331
	Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	10 559 885	1 722 859
	Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-10 532 966	-1 904 369
A	**Beregnet netto pensjonskostnad (eks. adm)**	**6 590 394**	**7 497 821**
B	Forfalt pensjonspremie (eks. adm.kostnader)	11 419 570	10 546 797
C	**Årets premieavvik (B-A)**	**4 829 176**	**3 048 976**

	Pensjonsutgifter i drifts- og investeringsregnskapet	**2018**	**2017**
B	Forfalt pensjonspremie (eks. adm.kostnader)	11 419 570	10 546 797
C	Årets premieavvik	-4 829 176	-3 048 976
D	Amortisering av tidligere års premieavvik	1 932 195	1 722 870
E	Administrasjonskostnad	658 522	670 159
F	**Brutto pensjonsutgift etter premieavvik og amortisering (SUM B:E)**	**9 181 111**	**9 890 850**
G	Pensjonstrekk ansatte	1 114 606	1 142 437
	Årets regnskapsførte pensjonsutgift (F-G)	**8 066 505**	**8 748 413**

Akkumulert premieavvik	**2018**	**2017**
Sum gjenstående premieavvik tidligere år (pr. 01.01)	9 875 431	8 549 325
Årets premieavvik	4 829 176	3 048 976
Sum amortisert premieavvik dette året	-1 932 195	-1 722 870
Akkumulert premieavvik pr. 31.12	**12 772 412**	**9 875 431**
Arbeidsgiveravgift av akkumulert premieavvik	1 353 099	1 046 019
Sum akkumulert premieavvik inkl. arb.g.avgift	**14 125 511**	**10 921 450**

Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser	2018	2017
Netto pensjonsforpliktelser pr. 01.01 inkl. AGA	41 645 883	47 934 575
Årets premieavvik inkl. AGA	-5 341 069	-3 372 167
Estimatavvik inkl. AGA (ført direkte mot egenkapitalen)	-9 226 736	-2 916 525
Virkning av planendringer (ført dirkete mot egenkapitalen)	-1 322 695	
Netto pensjonsforpliktelser pr. 31.12	**25 755 383**	**41 645 883**
Herav:		
Brutto pensjonsforpliktelse	269 772 334	263 541 034
Pensjonsmidler	245 184 563	225 576 155
Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse	2 606 304	4 024 277

SPK - Spesifikasjon av samlet pensjonskostnad, premieavvik pensjonsforpliktelser og estimatavvik

	Spesifikasjon av pensjonskostnad og årets premieavvik	2018	2017
	Årets pensjonsopptjening, nåverdi	1 631 918	1 533 044
	Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	1 005 730	949 263
	Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-746 170	-704 912
A	**Beregnet netto pensjonskostnad (eks. adm)**	**1 891 478**	**1 777 395**
B	Forfalt pensjonspremie (eks. adm.kostnader)	1 626 838	1 590 291
C	**Årets premieavvik (B-A)**	**-264 640**	**-187 104**

	Pensjonsutgifter i drifts- og investeringsregnskapet	2018	2017
B	Forfalt pensjonspremie (eks. adm.kostnader)	1 626 838	1 590 291
C	Årets premieavvik	264 640	187 104
D	Amortisering av tidligere års premieavvik	91 252	67 216
E	Administrasjonskostnad	-53 255	-46 766
F	**Brutto pensjonsutgift etter premieavvik og amortisering (SUM B:E)**	**1 929 475**	**1 797 845**
G	Pensjonstrekk ansatte	315 268	275 850
	Årets regnskapsførte pensjonsutgift (F-G)	**1 614 207**	**1 521 995**

Akkumulert premieavvik	2018	2017
Sum gjenstående premieavvik tidligere år (pr. 01.01)	217 579	471 899
Årets premieavvik	-264 640	-187 104
Sum amortisert premieavvik dette året	-91 252	-67 216
Akkumulert premieavvik pr. 31.12	**-138 313**	**217 579**
Arbeidsgiveravgift av akkumulert premieavvik	-14 661	23 063

Sum akkumulert premieavvik inkl. arb.g.avgift	**-152 974**	**240 642**

Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser	**2018**	**2017**
Netto pensjonsforpliktelser pr. 01.01 inkl. AGA	12 544 148	11 570 210
Årets premieavvik inkl. AGA	292 692	206 937
Estimatavvik inkl. AGA (ført direkte mot egenkapitalen)	260 500	767 001
Virkning av planendringer (ført dirkete mot egenkapitalen)		
Netto pensjonsforpliktelser pr. 31.12	**13 097 340**	**12 544 148**
Herav:		
Brutto pensjonsforpliktelse	27 780 898	26 213 879
Pensjonsmidler	19 325 541	18 283 662
Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse	896 268	840 603

Note 4: Varige driftsmidler

Utstyr, maskiner og transportmidler

TEKST	Kunst etc..	EDB-utstyr, kontor-maskiner	Anleggs-maskiner mv.	Brannbiler, tekniske anlegg	SUM
Anskaffelseskost 01.01		726 557	19 047 816	0	19 774 373
Årets tilgang			1 173 142	786 685	1 959 827
Årets avgang			127 200		127 200
Anskaffelseskost 31.12	**0**	**726 557**	**20 093 758**	**786 685**	**21 607 000**
Akk. avskrivninger 01.01		669 874	13 297 836		13 967 710
Årets avskriving		56 683	1 073 631		1 130 314
Årets avgang avskrivinger			50 845		50 845
Akk. avskrivninger 31.12	**0**	**726 557**	**14 320 622**	**0**	**15 047 179**
Akk. nedskrivinger 01.01					0
Årets nedskriving					0
Årets reverserte nedskrivninger					0
Akk. nedskriving 31.12	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Bokført verdi pr. 31.12	**0**	**0**	**5 773 136**	**786 685**	**6 559 821**
Tap ved salg av anleggsmidler			37 584		37 584
Gevinst ved salg av anleggsmidler			275 000		275 000
Økonomisk levetid		5 år	10 år	20 år	
Avskrivningsplan	Ingen avskr.	Lineær	Lineær	Lineær	

Fast eigedom og anlegg

TEKST	Tomter	Tekn.anl. VAR	Boliger, skoler, veier	Adm.bygg, sykehjem mv.	SUM
Anskaffelseskost 01.01	10 834 588	87 508 740	246 879 829	104 338 954	449 562 111
Årets tilgang	736 050	1 450 672	2 681 718	27 778 067	32 646 507
Årets avgang				554 619	554 619
Anskaffelseskost 31.12	**11 570 638**	**88 959 412**	**249 561 547**	**131 562 402**	**481 653 999**
Akk. avskrivninger 01.01		38 427 209	73 333 899	31 920 166	143 681 274
Årets avskriving		2 831 774	6 527 846	1 740 536	11 100 156
Årets avgang avskrivinger				44 339	44 339
Akk. avskrivninger 31.12	**0**	**41 258 983**	**79 861 745**	**33 616 363**	**154 737 091**
Akk. nedskrivinger 01.01					0
Årets nedskriving					0
Årets reverserte nedskrivninger					0
Akk. nedskriving 31.12	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Bokført verdi pr. 31.12	**11 570 638**	**47 700 429**	**169 699 802**	**97 946 039**	**326 916 908**
Tap ved salg av anleggsmidler				25 280	25 280
Gevinst ved salg av anleggsmidler					0
Økonomisk levetid		20 år	40 år	50 år	
Avskrivningsplan	Ingen avskr.	Lineær	Lineær	Lineær	

Note 5: Aksjer og andeler (anleggsmidler)

Selskapets navn	Eierandel i selskapet	Eventuell markeds-verdi	Balanseført verdi 2018	Balanseført verdi 2017
KLP samla verdi			6 850 270	6 160 646
Agder sekretariat	6,25 %		40 000	40 000
Konsesjonskraft IKS	4,83 %	7 132 514	1	1
Setesdal Miljø og Gjenvinning IKS	20,00 %	3 809 912	54 753	54 753
Valle Industribygg LL			0	0
Setesdal Brannvesen IKS	20,80 %	2 264 940	1 216 741	1 216 741
Setesdal Revisjonsdistrikt IKS	20,00 %		1	1
Setesdalsmusèet IKS	16,67 %		1	1
Setesdalsmusèet Eigedom IKS	33,00 %		1	1
Aust-Agder Museum og arkiv IKS	5,00 %	7 330 240	1	1
Agder Kommunerevisjon IKS	4,00 %	146 767	1	1
Setesdal Regionråd § 27	25,00 %	5 081 369	1	1
Setesdal IKT § 27	20,00 %	113 061	1	1
Setpro AS	20,00 %	1 388 800	270 000	270 000
Aust-Agder Næringsselskap (10/3042)	0,33 %	177 818	10 000	10 000
Kommunekraft (1/320)	0,31 %	5 154	1 000	1 000
Setesdalstunet	50,00 %	1 843 000	105 000	105 000
Agder Energi AS (konsern)	1,13 %	51 527 169	1	1
Valle Husflidsbygg AS	60,00 %	614 000	600 000	600 000
Setesdal Bilruter LL (konsern)	4,29 %	3 996 492	140 300	140 300
Sylvartun Folkekunst AS	35,71 %	143 632	300 000	300 000
Dampskipsselskapet Bjoren AS (10/251)			1	1
Setesdal informasjons- og kompetansesenter AS	2,40 %	76 304	50 000	50 000
USUS as, tidlegare Visit Sørlandet AS	0,64 %	47 019	30 000	30 000
AT Skog			1	1
Sum		**85 698 191**	**9 668 075**	**8 978 451**

Note 6: Langsiktig gjeld

Fordeling av langsiktig gjeld:	2018	2017	Neste års avdrag	Gj.snittlig gjenstående løpetid
Husbanken - Formidlingslån	9 710 051	8 276 094	566 043	17,3
Husbanken - Eigne lån	1 549 720	1 890 440	340 720	9
Kommunalbanken	99 525 210	102 603 210	8 328 000	11,2
KLP Kommunekreditt	42 809 827	46 494 689	3 684 862	12
Sum bokført langsiktig gjeld	**153 594 808**	**159 264 433**	**12 919 625**	

Herav selvfinansierende gjeld	30 000 000	30 000 000
Langsiktig gjeld i særregnskap		
Øyne Industribygg Valle KF	450 000	550 000
Sum bokført gjeld i særregnskap	**450 000**	**550 000**
Sum ekstern lånegjeld	**154 044 808**	**159 814 433**

Fordeling av langsiktig gjeld etter rentebetingelser

	2018	Gj.snittlig rente
Langsiktig gjeld med fast rente	19 143 900	3,32 %
Langsiktig gjeld med flytende rente	134 450 908	1,92 %
	153 594 808	

Forholdet mellom betalt avdrag og minimumsavdrag

	2018	2017
Utgiftsført avdrag i driftsregnskapet	12 103 582	11 767 582
Beregnet minimumsavdrag	5 704 644	5 975 348
Avvik	6 398 938	5 792 234

Avdrag på lån til videre utlån og forskotteringer

	2018	2017
Mottatte avdrag	271 188	536 414
Årets betalte avdrag	566 206	516 041
Forskjell	-295 018	20 373
Saldo avdragsfond 1.1	468 611	448 238
Avsetning til (+)/bruk av avdragsfond (-)		20 373
Saldo avdragsfond 31.12	468 611	468 611

Note 7: Garantier

- Gitt overfor - navn	Garanti-ramme	Beløp pr. 31.12		Utløper dato
		2018	2017	
Startlån 25 % av 8 220 981		2 055 245	1 773 000	
Garane Vassverk - garanti for driftsunderskot				Tok over i 2017
Setpro AS	3 300 000	2 970 000		02.07.43
Sum garantiansvar	**3 300 000**	**5 025 245**	**1 773 000**	

Note 8: Langsiktige forpliktelsar utover langsiktig gjeld

Type avtale	Årlig driftsutgift	Avtalen utløper
Leasing diverse bilar	290 000	2020
Husleige Setesdalstunet, Nav og PPT	395 000	2026
Driftsavtale snøbrøyting og strøing		2023 + 3 år
Synkronisert avtalar med Vegvesenet for brøyting av kommunale vegar		
utafor sentrum i Valle og sentrum på Rysstad. Her betalar Valle kommune for		
pris pr lengdemeter for utført arbeid direkte til entrepenør, avtalepart er		
Vegvesenet.		
Valle kommune har 3 kontraktar inngått for brøyting/strøing slik:		
1. Valle sentrum - 2 kontraktar. Fastpris på all brøyting - timepris på strøing.		
2. Rysstad sentrum - 1 kontrakt. Alt basert på timepris, ingen fastpris.		

Note 9: Spesifikasjon over samlede avsetningar og bruk av avsetningar

Spesifikasjon av bundne fond

Kontonummer	Tekst	2018	2017
25199000	Næringsfond- grunnkapital	-15 464 909	-15 464 909
25199002	Næringsfond - Fiske 1912/42	-379 805	-348 304
25199003	Næringsfond - krypsiv og almenne interesser	-2 647 346	-2 457 347
25199005	Næringsfond- garanti	-100 000	-100 000
25199008	Næringsfond årleg avsetn./bruk	-3 116 812	-4 483 809
25199009	Tiltakskrav Brokke Nord og Sør	-1 575 718	-1 575 718
25199011	Erstatning skjønn Tosong	-10 325	-10 325
25199012	Kyrkjestove prosj 703	-454 000	-454 000
25199013	Næringsfond - Fjellskaråni 68/163 /19	-7 440	-7 440
25199019	VK2 Valle vgs. gull/sølv -folkehøgsk.	-26 828	-26 828
25199021	Næringsfond - Flateland	-2 695	-2 695
25199022	Løyvde næringstilskot	-125 000	-125 000
25199205	Flateland sentrum	-3 635	-97 927
25199206	Stadsnavnregistrering	-160 000	0
25199210	Utb.g.avt Brokke Hyttepark 895	-124 739	-124 739
25199220	Garane Vassverk	-250 000	-250 000
25199230	Akk. overskot renovasjon	-136 785	-242 546
25199231	Akk. overskot pipefeiing	-135 666	-94 356
25199232	Akk. overskot slamtømming	-160 974	-15 565
25199260	Frivilligsentral	-193 729	-193 729
25199261	Samlokalisere bibliotek og museum	-38 902	-38 902
25199262	Arbeid med heilårsveg Brokke-Suleskard	-100 000	-100 000
25199270	Kulturminneplan KIK (kulturminne i kommunen)	-98 076	-98 076
25199300	Barnevern vidareutdanning (3720)	-72 498	-36 673
25199330	Dagaktivitet for heimebuande med demens	-41 620	-41 620
25199331	Styrking av habilitering og rehabiliteringsområdet 2017-2018 (pro 4004)	-247 409	-247 409
25199340	Etter- og vidareutdanning prosje 360	-17 944	-17 944
25199351	Symjeopplæring bhg. prosj 2003	-30 000	-30 000
25199360	Vurdering for læring prosj342	-71 767	-71 767
25199362	Tidleg innsats i skulen, pro 3004	-107 994	-107 994
25199370	Folkehelseprosjekt NAV	-159 225	0
25199400	Kalkingsanlegg og kalkdoserer	-4 100 000	-4 100 000
25199450	Utb.avt. Øvre Kvævelii prosj. 8704	-23 800	-23 800
25199451	Utb.avt. Øvre Kvævelii-løyper prosj 8704	-30 000	-30 000
25199452	Utb.avt. Kvisletoppen Aust (F16) pro 8705	-71 400	-71 400
25199453	Utb.avt. Kvisletoppen Aust (F16)-løyper pro 8705	-90 000	-90 000
25199454	Utb.avt. Løefjødd Vest-anl.bidrag prosj 8706	-71 400	-71 400
25199455	Utb.avt. Løefjødd Vest-løyper prosj 8706	-799 994	-90 000
25199501	Kalkingsmidlar	-87 264	-87 264
25199502	Kommunalt viltfond	-108 517	-108 517
25199504	Bygdejakt Njardarheim	-5 020	-5 020
25199508	Psykisk helsevern div. tiltak (haustseminar)	-18 774	-18 774
25199509	Tapsavs. startlån	-88 000	-88 000

25199510	Forvaltningsplan Vestheia	-103 532	-139 000
25199513	Prosjekt kulturskule	-2 100	-2 100
25199516	VBH - Testamentarisk gåve VASH	-181 631	-197 346
25199517	SVR-Forv.senter Setesdal vest (Utv.avd.)	-7 829	-22 830
25199521	Biologisk mangfold	-25 000	-25 000
25199524	Kulturell skulesekk Valle prosj 310	-75 358	-51 932
25199525	Kulturell skulesekk Hylestad prosj 310	-43 844	-48 211
25199526	Kompetanseutvikl. Valle sk.	-10 318	-10 318
25199527	Kompetanseutvikl. Hylestad sk	-28 354	-28 354
25199528	Bustadtilskot frå Husbanken	-60 000	-60 000
25199529	Kunnskapsløftet i skulen prosj 322	-11 924	-11 924
25199530	Samlivskurs	-3 101	-3 101
25199532	FYSAK - folkehelse ansvar 5421	-158 437	-158 437
25199534	Trivselstiltak PLO- sansehage	-31 804	-31 804
25199536	Arbeid mot tobakk	-10 000	-10 000
25199538	SVR- Fellesfond	-99 722	-89 493
25199541	Tilskot frå SVR til utmark	-55 000	-55 000
25199545	Hylestad og Valle bgh, skulpturprosjekt	-100 000	-100 000
25199546	FMP-Hovudprosjekt folkemusikk prosj 672	-102 023	-102 023
25199547	20 utvalde kulturlandskap prosj688	-119 571	-119 571
25199548	Skjønnsmidlar Valle barnehage	-39 038	-39 038
25199549	Skjønnsmidlar Hylestad barnehage	-50 358	-50 358
25199551	Kompetanseløftet 2015 PLO prosj 412	-83 093	-83 093
25199552	Utb. avt. Reigårstøylen prosj. 876	-125 000	-125 000
25199555	Tiltakspakke Vassl. Helle prosj 558	-34 175	-34 175
25199557	FMP-folkedans i Setesdal prosj 696	-30 000	-30 000
25199558	NOKU-konferansen	-22 400	-22 400
25199559	Utb. avt. Kvisle - Furåsen prosj. 877	-1 210 666	-615 062
25199560	Utb. avt Furustøyl Aust prosj.879	-428 388	-428 388
25199563	Utb.avt. Furustøyl Aust /Kvisle - løyper prosj 887/ 888	-1 502 636	-1 233 867
25199564	Etikk og refleksjon PLO prosj 413	-11 260	-11 260
25199565	Lektor 2 Valle skule prosj 328	-10 052	-10 052
25199567	Utb.avt. Nyestøyl prosj 882	-50 000	-50 000
25199568	Utb.avt. drift løypenett Nyestøyl	-15 000	-15 000
25199569	Utb.avt. drift løypenett Brokke Panorama og Bergsam	-74 202	-74 202
25199574	SVR: Informasjonssenter i SVR pro 735	-109 994	-209 995
25199575	SVR: Forvaltningplan SVR pro 738	-34 280	-34 280
25199579	SVR: Kartlegging av verneverdiar pro 743	-512 446	-512 446
25199582	SVR: Håheller - utvikling 2014- pro 746	-18 750	-18 750
25199583	SVR: Tiltak Ryfylke 2016- pro 747	0	-50 000
25199584	SVR: Villreinfjellet som verdiskaper - pro 748	-2 238 979	-1 231 885
25199590	VBH: Gåver Dagsenter VASH	-13 000	-8 000
25199591	VBH: Lindrande rom VASH	-5 000	-5 000
25199592	VBH: Skjerma avd. gr.1 VASH	-6 750	-6 750
25599002	Overskot formidl.lån	-468 612	-468 612
25599003	Tilskot flyktningebustad Øyne	-9 537	-9 537
25599005	Gåve Valle sparebank	-440 000	0
Sum		**-40 329 172**	**-38 293 388**

Note 9 – 3: Spesifikasjon over samlede avsetningar og bruk av avsetningar

Bruk av og avsetning til fond i driftsrekneskapen

	Avsetninger	Bruk av fond
Disposisjonfond - Regnskapsskjema 1A		
Regnskap	3 450 472	5 460 000
Regulert budsjett	3 450 000	5 610 000
Opprinnelig budsjett	0	0

Disposisjonfond - Regnskapsskjema 1B		
Oppvekst		390 000
Teknisk drift		30 000
Teknisk forvaltning		292 990
Sum disposisjonsfond regnskapsskjema 1B	0	712 990

Bundne driftsfond - Regnskapsskjema 1A		
Regnskap	10 001 664	10 917 579
Regulert budsjett	12 020 000	13 575 000
Opprinnelig budsjett	12 020 000	13 575 000

Bundne driftsfond - Regnskapsskjema 1B		
SVR	1 030 000	62 675
Sosial Nav	159 225	
Pleie og omsorg	5 000	
Teknisk drift	1 824 368	314 449
Teknisk forvaltning		129 760
Sum bundne driftsfond regnskapsskjema 1B	3 018 593	506 884

Overføring til investeringsregnskapet - Regnskapsskjema 1A	**Overføring**
Regnskap	1 575 000
Regulert budsjett	1 575 000
Opprinnelig budsjett	1 575 000

Overføring til investeringsregnskapet - Regnskapsskjema 1B

Sum overføringer på rammeområder	0

Note 10: Spesifikasjon av rekneskapsmessig meirforbruk/mindreforbruk spesifisert pr. år samt eigenkapitalkonti for endring av rekneskapsprinsipp.

Spesifikasjon av eigenkapitalkontoar for rekneskapsmessige meir-/mindreforbruk

		2018	2017
Regnskapsmessig mindreforbruk		6 703 675	3 450 473
Oppstått år:			
	2018	6 703 675	
	2017		3 450 473
	2016		
Regnskapsmessig merforbruk		0	0
Oppstått år:			
	2018		
	2017		
	2016		
Udisponert i investeringsregnskapet		0	0
Oppstått år:			
	2018		
	2017		
	2016		
Udekket i investeringsregnskapet		-4 998 134	0
Oppstått år:			
	2018	-4 998 134	
	2017		
	2016		

Spesifikasjon av egenkapitalkonti for endring i regnskapsprinsipp

Virkning av endringer i regnskapsprinsipp føres mot egne egenkapitalkontoer for endring av regnskapsprinsipp.
Positiv saldo på disse kontoene kan ikke disponeres og negativ saldo skal ikke dekkes inn.

Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift)

Type	Bokført år	Beløp
Mva-komp 1999 - bokført	2001	249 821
Sum		249 821

Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (investering)

Type	Bokført år	Beløp
Sum		0

Note 11: Spesifikasjon av kapitalkonto

Saldo 01.01	138 762 751
Økning av kapitalkonto (kreditposteringer)	
Aktivering av fast eiendom om anlegg	32 646 509
Reversert nedskriving av fast eiendom og anlegg	0
Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidler	1 959 827
Reversert nedskriving utstyr, maskiner og transportmidler	0
Kjøp av aksjer og andeler	0
Reversert nedskriving av aksjer og andeler	0
Utlån	1 512 956
Aktivert egenkapitalinnskudd pensjonskasse	689 624
Avdrag på eksterne lån	12 669 788
Økning pensjonsmidler	20 586 966
Reduksjon pensjonsforpliktelser	0
Reduksjon av kapitalkonto (debetposteringer)	
Avgang fast eiendom og anlegg	510 280
Av- og nedskriving av fast eiendom og anlegg	11 100 159
Avgang utstyr, maskiner og transportmidler	76 354
Av- og nedskriving av utstyr, maskiner og transportmidler	1 130 315
Avgang aksjer og andeler	0
Nedskriving av aksjer og andeler	0
Avdrag på utlån	635 479
Avskrivning utlån	0
Reduksjon egenkapitalinnskudd pensjonskasse	0
Bruk av midler fra eksterne lån	20 021 400
Reduksjon pensjonsmidler	0
Økning pensjonsforpliktelser	6 453 127
Urealisert kurstap utenlandslån	0
Saldo 31.12	168 901 307

Note 12: Investeringsoversikt

Pro-sjekt nr.	Prosjekt navn	Vedtatt utgifts-ramme	Regnskaps-ført tidligere år	Regnskaps-ført i år	Årets budsjett	Sum regnskaps-ført	Gjenstår av utgifts-ramme
414	Velferdsteknologi PLO	500 000	162 500	0	370 000	162 500	337 500
607	Traktor	500 000	0	775 010	500 000	775 010	-275 010
810	Utvide Leite bustadfelt	5 300 000	80 034	928 847	1 000 000	1 008 881	4 291 119
834	Leitebakken bustadfelt	315 000	0	315 250	315 000	315 250	-250
3006	Solavskjerming Hylestad skule	100 000	0	111 433	100 000	111 433	-11 433
722	Oppgradering Soknehuset	6 625 000	484 071	6 440 146	6 325 000	6 924 217	-299 217
6002	Oppgradering symjehallen	270 000	99 289	399 761	120 000	499 050	-229 050
4011	Bygdeheimen, ny ventilasjon - sør	0	0	32 463	0	32 463	-32 463
583	Verkstad Reimarmoen	213 000	83 132	160 637	130 000	243 769	-30 769
668	Kyrkjestoge/bibliotek	35 392 000	14 868 318	21 291 769	19 512 000	36 160 087	-768 087
560	Valle reinseanlegg	350 000	0	368 123	350 000	368 123	-18 123
572	Nytt reinseanlegg Rysstad	23 430 000	20 560 702	650 324	1 162 000	21 211 026	2 218 974
763	Gang- og sykkelveg - Valle kyrkje til Valle skule	8 620 000	6 106 801	48 320	200 000	6 155 121	2 464 879
751	Valle sentrum oppgradering/utvikling	2 200 000	369 444	2 031 893	1 000 000	2 401 337	-201 337
8501	Tilbygg på verkstad på Øyne	2 050 000	2 596 489	46 150	0	2 642 639	-592 639
779	Pause- og leikeplass Rysstad, inkl. skateområde	0	0	786 685	0	786 685	-786 685
782	Myklevatn turløype 12 km	0	0	55 231	0	55 231	-55 231
8900	Ramme utvikling Brokkeområde	500 000	0	0	500 000	0	500 000
8902	Ballbinge Furustøyl	0	0	18 750	0	18 750	-18 750
8903	Sykkelpark Furustøyl	0	0	18 750	0	18 750	-18 750
893	Tur-/skiløype Brokke	0	0	37 500	0	37 500	-37 500
3501	Oppgradering laboratorium Valle legekontor	150 000	0	107 308	150 000	107 308	42 692
						0	0
						0	0
						0	0
						0	0
						0	0
						0	0
	SUM	86 515 000	45 410 780	34 624 349	31 734 000	80 035 129	6 479 871

Note 13: Vesentlege overføringar mottatt til finansiering av investeringar

Pro-sjekt nr.	Prosjekt navn	Inntekts-ført tidligere år	Inntekts-ført i år	Sum inntekts-ført	Klausuler om tilbakebetaling
7001	Rulleskiløype Furustøyl		500 000	500 000	Gåve frå Valle Sparebank, avsatt til bunde fond.
8501	Tilbygg til verkstadbygg på Øyne		485 000	485 000	Sal av deler av bygget
779	Pause- og leikeplass Rysstad, inkl. skateområde		300 000	300 000	Spillemidlar
779	Pause- og leikeplass Rysstad, inkl. skateområde		247 197	247 197	Gåver frå Valle Sparebank og næringslivet
740	Valle Stadion		712 000	712 000	Spelemidlar - Valle stadion friidrettsbane
				0	
				0	
				0	
				0	
				0	
	SUM	**0**	**2 244 197**	**2 244 197**	

Note 14: Selvkostområder

	2018				
Selvkostkalkyle	**Vann**	**Avløp**	**Renovasjon**	**Slam-tømming**	**Feiing**
A. Direkte driftskostnader	1 923 736	2 246 061	3 507 893	302 703	290 151
B. Henførbare indirekte driftskostnader	79 111	77 456	53 271	13 216	13 895
C. Kalkulatoriske rentekostnader	317 788	255 626	56 751		
D. Kalkulatoriske avskrivinger	696 327	949 143	195 628		
E. Andre inntekter og kostnader					
F. Gebyrgrunnlag (A+B+C+D+E)	**3 016 962**	**3 528 286**	**3 813 543**	**315 919**	**304 046**
G. Gebyrinntekter	**2 056 193**	**1 618 194**	**3 708 183**	**461 329**	**340 752**
H. Årets selvkostresultat (G-F)	**-960 769**	**-1 910 092**	**-105 360**	**145 410**	**36 706**
Årets dekningsgrad	68,15 %	45,86 %	97,24 %	146,03 %	112,07 %
Vedtatt dekningsgrad			100,00 %	100,00 %	
I. Avsetning til selvkostfond og dekning av fremført underskudd	0	0	0	145 410	
J. Bruk av selvkostfond og fremføring av underskudd	0	0	105 360	0	41 311
K. Kontrollsum (subsidiering) (H-I+J)	**-960 769**	**-1 910 092**	**0**	**0**	**78 017**
L. Saldo selvkostfond (+) og fremføring av underskudd (-) per 1.1 i rapporteringsåret	0	0	242 546	15 565	94 356
M. Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd					
N. Saldo selvkostfond (+) og fremføring av underskudd (-)(per 31.12 i rapporteringsåret (L+M+I+J)	**0**	**0**	**137 186**	**160 975**	**53 045**

	2018				
Selvkostkalkyle	**Vann**	**Avløp**	**Renovasjon**	**Slam-tømming**	**Feiing**
A. Direkte driftskostnader	1 923 736	2 246 061	3 507 893	302 703	290 151
B. Henførbare indirekte driftskostnader	79 111	77 456	53 271	13 216	13 895
C. Kalkulatoriske rentekostnader	317 788	255 626	56 751		
D. Kalkulatoriske avskrivinger	696 327	949 143	195 628		
E. Andre inntekter og kostnader					
F. Gebyrgrunnlag (A+B+C+D+E)	**3 016 962**	**3 528 286**	**3 813 543**	**315 919**	**304 046**

G. Gebyrinntekter	**2 056 193**	**1 618 194**	**3 708 183**	**461 329**	**340 752**
H. Årets selvkostresultat (G-F)	**-960 769**	**-1 910 092**	**-105 360**	**145 410**	**36 706**
Årets dekningsgrad	68,15 %	45,86 %	97,24 %	146,03 %	112,07 %
Vedtatt dekningsgrad			100,00 %	100,00 %	
I. Avsetning til selvkostfond og dekning av fremført underskudd	0	0	0	145 410	
J. Bruk av selvkostfond og fremføring av underskudd	0	0	105 360	0	41 311
K. Kontrollsum (subsidiering) (H-I+J)	**-960 769**	**-1 910 092**	**0**	**0**	**78 017**
L. Saldo selvkostfond (+) og fremføring av underskudd (-) per 1.1 i rapporteringsåret	0	0	242 546	15 565	94 356
M. Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd					
N. Saldo selvkostfond (+) og fremføring av underskudd (-)(per 31.12 i rapporteringsåret (L+M+I+J)	**0**	**0**	**137 186**	**160 975**	**53 045**

	2018				
Selvkostkalkyle	**Reg-ulerings-planer**	**Bygge- og eierseksj.-saker**	**Kart og oppmåling**	**SFO**	**Barnehage**
A. Direkte driftskostnader	229 802	1 076 852	957 195		
B. Henførbare indirekte driftskostnader	44 226	111 549	46 195		
C. Kalkulatoriske rentekostnader					
D. Kalkulatoriske avskrivinger					
E. Andre inntekter og kostnader					
F. Gebyrgrunnlag (A+B+C+D+E)	**274 028**	**1 188 401**	**1 003 390**	**0**	**0**
G. Gebyrinntekter	**0**	**710 829**	**1 140 285**		
H. Årets selvkostresultat (G-F)	**-274 028**	**-477 572**	**136 895**	**0**	**0**
Årets dekningsgrad	0,00 %	59,81 %	113,64 %	#DIV/0!	#DIV/0!
Vedtatt dekningsgrad					
I. Avsetning til selvkostfond og dekning av fremført underskudd	0	0	0	0	0
J. Bruk av selvkostfond og fremføring av underskudd		0	0	0	0
K. Kontrollsum (subsidiering) (H-I+J)	**-274 028**	**-477 572**	**136 895**	**0**	**0**
L. Saldo selvkostfond (+) og fremføring av underskudd (-) per 1.1 i rapporteringsåret					
M. Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd					
N. Saldo selvkostfond (+) og fremføring av underskudd (-)(per 31.12 i rapporteringsåret (L+M+I+J)	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Utvikling i selvkostresultatet

	Over- (+) / underskudd (-)	Over- (+) / underskudd (-)	Over- (+) / underskudd (-)	Over- (+) / underskudd (-)	Over- (+) / underskudd (-)
Utviklingen i selvkostresultat	**2018**	**2017**	**2016**	**2015**	**2014**
Vann	-960 769				
Avløp	-1 910 092				
Renovasjon	-105 360				
Slamtømming	145 410				
Feiing	36 706				

Utviklingen i fond (+) og underskudd til fremføring (-)

	Positiv (+) / negativ (-)	Positiv (+) / negativ (-)	Positiv (+) / negativ (-)	Positiv (+) / negativ (-)	Positiv (+) / negativ (-)
Utgående balanse i fond (+) og underskudd til fremføring (-)	**2018**	**2017**	**2016**	**2015**	**2014**
Vann	0	0			
Avløp	0	0			
Renovasjon	137 186	242 546			
Slamtømming	160 975	15 565			
Feiing	53 045	94 356			

Utvikling i selvkostresultatet

	Over- (+) / underskudd (-)	Over- (+) / underskudd (-)	Over- (+) / underskudd (-)	Over- (+) / underskudd (-)	Over- (+) / underskudd (-)
Utviklingen i selvkostresultat	**2018**	**2017**	**2016**	**2015**	**2014**
Reg-ulerings-planer	-274 028				
Bygge- og eierseksj.- saker	-477 572				
Kart og oppmåling	136 895				
SFO	0				
Barnehage	0				

Utviklingen i fond (+) og underskudd til fremføring (-)

	Positiv (+) / negativ (-)	Positiv (+) / negativ (-)	Positiv (+) / negativ (-)	Positiv (+) / negativ (-)	Positiv (+) / negativ (-)
Utgående balanse i fond (+) og underskudd til fremføring (-)	**2018**	**2017**	**2016**	**2015**	**2014**
Reg-ulerings-planer	0	0			
Bygge- og eierseksj.- saker	0	0			
Kart og oppmåling	0	0			
SFO	0	0			
Barnehage	0	0			

Note 15: Fordringar og gjeld til kommunale foretak og samarbeid, jf. Kommuneloven § 27 og kapittel 11

Kommunal virksomhet - navn:	**Regnskap 2018**	**Regnskap 2017**
Kortsiktige fordringer		
Setesdal regionråd	482 459	419 165

Sum kortsiktige fordringer	**482 459**	**419 165**

Langsiktige fordringer

Sum langsiktige fordringer	**0**	**0**

Kortsiktig gjeld		
SMG IKS	-1 042 339	-792 459
Setesdal Brann og redning IKS	-543 489	0
Setesdal IKT	-408 386	-400 526
Øyne Industribygg KF	0	0
Sum kortsiktig gjeld	**-1 994 214**	**-1 192 985**

Langsiktig gjeld

Sum langsiktig gjeld	**0**	**0**

Note 16: Interkommunale samarbeid etter § 27 (som ikkje avlegger særrekneskap) samt vertkommunesamarbeid etter kommuneloven kapittel 5A

	Setesdal Barnevern	PPT Setesdal	Veterinær-vakta (prosjekt 356)	Veterinær-samarbeidetet Bykle/Valle
Valle kommune (kontorkommune) 16900	1 207 775	746 215	14 689	470 526
Overføring fra Bykle kommune	2 201 921	645 505	14 443	129 220
Overføring fra Bygland kommune	2 429 029	739 426	14 443	
Overføring frå Evje og Hornnes			12 960	
Overføring frå Iveland			14 443	
Sum overføringer fra deltakerkommunene	5 838 725	2 131 146	70 978	599 746
Valle kommune (kontorkommune)	-1 488 575	-746 215		
Overføring til Bykle kommune				
Overføring til Bygland kommune				
Sum overføringer til deltakerkommunene	-1 488 575	-746 215	0	0
Resultat av overføringer til/fra deltakerne	7 327 300	2 877 361	70 978	599 746

Samarbeidets egne inntekter				
Salgsinntekter	0	0		
Refusjoner	867 475	50 000	412 905	299 150
Overføringer	6 504	0		
Renteinntekter og utbytte	0	0		
Sum samarbeidets egen inntekter	873 979	50 000	412 905	299 150
Samarbeidets driftsutgifter				
Lønn inkl. sosiale utgifter	5 410 810	2 494 067	483 883	758 838
Kjøp av varer og tjenester	2 296 952	397 470		123 291
Overføringer	519 715	52 282		16 767
Avskrivinger	0			
Sum samarbeidets driftsutgifter	8 227 477	2 943 819	483 883	898 896
Resultat av virksomheten	-26 198	-16 458	0	0
Disponering av årets resultat:				
Tilbakeført deltaker kommunene				
Overført til neste driftsår				
Udekket underskudd				

Note 17: Spesifikasjon av vesentlige poster og transaksjoner

Setesdal Miljø og Gjenvinnings andel av Returkraft AS sitt negative selvkostfond er per 31.12.18 kr 5 143 063.

Berekna etter levert tonn avfall i 2017 for setesdalskommunane er Valle sin andel av dett 15,03 %.

Det betyr at me har følgende forpliktelse:	pr. 31.12.17	kr 1 102 883
	pr. 31.12.18	kr 773 000

Returkraft AS har selvkostfond for husholdningsdelen av forbrenningsanlegget,

og som følge av økoningen i negativt selvkostfond opprettholder selskapet en høyere pris på levering av husholdningsavfall over en lengre periode enn tidligere skissert, inntil det negative selvkostfondet er borte.
Dette medfører at SMG IKS mottar faktura fra Returkraft AS i samme størrelsesorden som nå, men over lengre periode enn tidlegare antatt. Dette vil påvirke kommunen gjennom høyere faktura fra SMG IKS,
og i siste instans belastes abonnentene.
Det betyr at ingenting bokføres per nå, men vår andel av det negative selvkostfondet i Returkraft AS er angitt her.

Valle kommune
Gjestfri for nye tankar

Årsmelding 2018

Valle kommune

Innhold

1. Innleiing 6
2. Rammevilkår og driftsføresetnadar 7
3. Økonomi og økonomistyring 8
3.1 Kommentarar og vurderingar av rekneskapen for 2018 8
3.2 Økonomiske måltal 10
3.2 Vurderingar og analysar – drift og investeringar 10
3.3 Finansforvaltning – status i høve til gjeldande finansreglement 13
4 Kommunen som organisasjon 14
4.1 Politisk leiing i Valle kommune 14
4.2 Administrativ leiing 15
4.3 Organisasjonsplan for Valle kommune 16
4.4 Helse, miljø og tryggleik (HMT) 16
4.5 Rekruttering og likestilling 18
4.6 Overordna mål for Valle kommune 18
4.7 Oppsummering av året 2018 sett frå rådmannen si side 20
5 Årsmelding frå einingane 22
5.1 Politikk 22
5.1.1 Økonomi 22
5.2 Rådmann 22
5.2.1 Økonomi 22
5.2.2 Organisering og leiing 22
5.3 Næring 23
5.3.1 Økonomi 23
5.3.2 Organisering og leiing 24
5.4 Kultur, fritid og bibliotek 24
5.4.1 Økonomi 24
5.4.2 Organisering og leiing 24
5.4.3 Vurdering og oppsummering av året 2018 25
5.4.4 Sjukefråvær i einingane 25
5.4.5 Utfordringar 25
5.5 Personal 26
5.5.3 Økonomi 26

5.5.4 Organisering og leiing 26
5.6 Økonomiavdelinga, fellestenester inkl. Kyrkja/Trussamfunn 26
5.6.1 Økonomi 26
5.6.2 Organisering og leiing 27
5.6.3 Vurdering og oppsummering av året 2018 27
5.6.4 Sjukefråvær i eininga 27
5.6.5 Utfordringar 27
5.7 Velkomstsenter 28
5.7.1 Økonomi 28
5.7.2 Organisering og leiing 28
5.7.3 Vurdering og oppsummering av året 2018 28
5.7.4 Sjukefråvær i eininga 28
5.7.5 Utfordringar 29
5.8 Oppvekst 29
5.8.2 Økonomi 29
5.8.3 Organisering og leiing 29
5.9 Valle skule 29
5.9.1 Økonomi 29
5.9.2 Organisering og leiing 29
5.9.3 Vurdering og oppsummering av året 2018 30
5.9.4 Sjukefråvær i eininga 30
5.9.5 Utfordringar 30
5.10 Vaksenopplæringa 31
5.10.1 Økonomi 31
5.10.2 Organisering og leiing 31
5.10.3 Vurdering og oppsummering av året 2018 31
5.10.4 Sjukefråvær i eininga 31
5.10.5 Utfordringar 31
5.11 Hylestad skule 32
5.11.1 Økonomi 32
5.11.2 Organisering og leiing 32
5.11.3 Vurdering og oppsummering av året 2018 32
5.11.4 Sjukefråvær i eininga 33
5.11.5 Utfordringer 33
5.12 Valle barnehage og Hylestad barnehage 34
5.12.1 Økonomi 34

5.12.2 Organisering og leiing 34
5.12.3 Vurdering og oppsummering av året 2018 34
5.12.4 Sjukefråvær i eininga 35
5.12.5 Utfordringar 35
5.13 Helsetenesta 35
5.13.1 Økonomi 35
4.13.2 Organisering og leiing 35
5.14 NAV 36
5.14.1 Økonomi 36
5.14.2 Organisering og leiing 36
5.14.3 Vurdering og oppsummering av året 2018 36
5.14.4 Sjukefråvær i eininga 37
5.14.5 Utfordringar 37
5.15 Pleie- og omsorgstenesta 38
5.15.1 Økonomi 38
5.15.2 Vurdering og oppsummering av året 2018 38
5.15.3 Sjukefråvær i eininga 38
5.15.5 Utfordringar 39
5.16 Teknisk avdeling 39
5.16.1 Økonomi 39
5.16.2 Organisering og leiing 39
5.16.3 Vurdering og oppsummering av året 2018 40
5.16.4 Sjukefråvær 41
5.16.5 Utfordringar 41
5.17 Barnevern i Setesdal 41
5.17.1 Økonomi 41
5.17.2 Organisering og leiing 41
5.17.3 Vurdering og oppsummering av året 2018 42
5.17.4 Sjukefråvær i eininga 42
5.17.5 Utfordringar 43
5.18 PPT for Setesdal 43
5.18.1 Økonomi 43
5.18.2 Organisering og leiing 43
5.18.3 Vurdering og oppsummering av året 2018 43
5.18.4 Sjukefråvær i eininga: 45
5.18.5 Utfordringar 45

5.19 Setesdal IKT 45
5.19.1 Økonomi 45
5.19.2 Organisering og leiing 45
5.20 Frivilligsentralen 45
5.20.1 Økonomi 46
5.20.2 Organisering og leiing 46

1. Innleiing

Rådmannen legg med dette fram årsrekneskap og årsmelding for Valle kommune 2018

Framlegget byggjer på kommunestyret sitt økonomiplanvedtak for 2017 – 2020, politiske vedtak, saman med justeringar tufta på oppdatert informasjon frå førearbeid til statsbudsjett 2018, og andre endringar i den økonomiske situasjonen for kommunen.

Rådmannen opplever at Valle kommune har eit godt tenestetilbod til sine innbyggjarar og tilreisande. Det er ein positiv utvikling i sentrum av Rysstad og i sentrum av Valle. Det er stor aktivitet i Brokke og innafor anna næring i kommunen. Det er høge forventningar til at kommunen skal vere ein positiv bidragsyter inn i ulike tiltak.

Veksten i folketall i Valle blir låg i åra framover. I dei neste åra blir det klart færre elevar i kommunen. Talet på innbyggjarar over 70 år vil auke med om lag 40% fram mot 2025. Ein forventar at korrigert netto driftsresultat nasjonalt vil falle i åra framover, saman med fallande inntekter frå kraft påverkar dette økonomien i kommunen negativt.

I 2016 vart ny kommuneplan for 2016- 2028 vedteke. Den gir mål og retning for utvikling av Valle kommune. Kommunalsektor må heile tida vere i bevegelse for å møte nye tider og behov.

Rådmannen ser nå eit behov for at kommunen i 2018 tar «ein pust i bakken». 2017 var eit krevjande år med store innsparingar, det er store forventningar til kommunen som bidragsytar. Det er behov for å justere drifta til dei ny økonomiske rammene, investeringstakta må ned. «Ein pust bakken» vil gje rom til å utarbeide effektive tiltak som på sikt gjev mest og best effekt for Valle kommune.

Som ny rådmann har eg møtt ein positiv kommune og ein engasjert organisasjon med dyktige tilsette. Eg ser fram til saman med organisasjonen og politikarar å halde fram arbeidet med å utvikle Valle kommune, og ønskjer å leggje til rette for gode prosesser kor administrasjon og politikarar kan utfordre kvarandre for å finne dei gode grep for Valle, i ein kultur kor vi er stolt av eigen kommune.

Veksten i folketall blir låg i åra framover. Det blir klart færre elevar i kommunen. Talet på innbyggjarar over 70 år vil auke med om lag 40% fram mot 2025. Ein forventar at korrigert netto driftsresultat nasjonalt vil falle i åra framover, saman med fallande inntekter frå kraft påverkar dette økonomien i kommunen negativt.

2. Rammevilkår og driftsføresetnadar

Rammevilkåra for budsjett 2018 framgår av statsbudsjettet for 2018. Her vart det lagt opp til ein nominell vekst i driftsinntektene frå 2017 på 5 % der forventa pris- og lønsvekst utgjør 2,11 %. Rammetilskotet for 2018 ga særskilt fordeling til helsestasjon og skulehelseteneste med 0,169 mill. kroner og frivilligsentral med 0,330 mill. kroner. Tilskot til tidleg innsats i skulen gjennom auka lærarinnsats på 1.-10. klassesteg er ei ordning med overføringar utforbi rammeoverføringane.

Kommentarar til rekneskapen er gitt i høve til dei føresetnadar som ligg til grunn for drifta i Valle kommune i 2018 i gjeldande budsjett.

Budsjettet på frie inntekter frå eigedomsskatt, naturressursskatt og konsesjonsavgifter er ikkje blitt endra gjennom 2018. Føresetnadane som ligg til grunn i budsjett 2018 er basert på historiske nivå frå 2017. Basert på OEDs avgjersle den 29.08.18 i klagesak om konsesjonsavgifter og konsesjonskraft for 1963-konsesjonen i Sira-Kvinavassdraga får dette verknad for rekneskapen for 2018. Det endelege kraftgrunnlag som kjem fram av denne avgjersla gjer at Valle kommune får eit trekk i konsesjonsavgifta i 2018 på omlag 3,2 mill. kroner, ein svikt i inntektene som ikkje var regulert inn i budsjettet.

Utbytte frå eigarandelen på 1,13 % i Agder Energi er i tråd med budsjett der utbytteplanen med 400 mill. kroner i utbytte ligg i botn og deretter 60 % utbetaling av eit eventuelt overskot utover dette til eigarane.

Skattevekst lokalt vart i opphaveleg budsjett lagt på eit nivå med vekst frå prognose på vekst frå revidert nasjonalbudsjett (RNB) 2017 på 0,14 %. I sak KS-23/18 vart skatteanslaget redusert ned ved budsjettregulering til - (minus) 0,25 % vekst, dette utgjorde kr 287 000.

Inntekter frå konsesjonskraft har vore gjenstand for budsjettregulering gjennom året både i positiv og negativ retning basert for prognose i kraftmarknaden, men med eit regulert budsjett omlag på nivå som opphaveleg budsjett og eit rekneskapsreselutat i tråd med budsjett.

Budsjettregulering er føretatt i sak KS-23/18 der driftsramme vart auke med netto 1,353 mill. kroner finansiert ved bruk av disposisjonsfond. I sak KS-37/18 vart netto driftsramme auka med 3,929 mill. kroner finansiert ved bruk av disposisjonsfond. Budsjettregulering knytt til investeringar er føretatt i sak KS-23/18 med ein auke i brutto investeringsramme på 6,009 mill. kroner og i sak KS-37/18 med ein brutto reduksjon i investeringsramme på 2,315 mill. kroner, til ei samla brutto budsjettramme for investeringar på 33,812 mill. kroner

3. Økonomi og økonomistyring

3.1 Kommentarar og vurderingar av rekneskapen for 2018

Årsrekneskapen inneheld hovudtal, hovudoversikter og noteopplysningar. I dokumentet finn ein òg fondsoversikt, detaljert driftsrekneskap, rekneskap over investeringar, kapitalrekneskap og balanserekneskap.

Årsrekneskapen skal gje eit samla oversyn over den økonomiske situasjonen for Valle kommune for året 2018.

Årsmeldinga knytter kommentarar og vurderingar til rekneskapen og drifta gjennom året som har gått og gir dessutan informasjon om økonomi og drift i dei ulike einingane, jf kapittel 5 i Årsmeldinga 2018.

<u>Driftsrekneskapen</u>

Tabellen økonomisk oversikt - drift syner alle tal i driftsrekneskapen.

Brutto driftsresultat syner eit netto rekneskapsmessig meirforbruk på kr 1 474 363, mot eit meirforbruk på kr 8 138 000 i regulert budsjett. Tek ein omsyn til avskrivingar er der eit mindreforbruk på kr 10 756 111.

Netto driftsresultat er gjort opp med kr 3 701 478 og utgjer omlag 1,9 % av driftsinntektene. Regulert budsjett syner - (minus) kr 6 299 000 som er - (minus) 3,42 % av budsjetterte driftsinntekter. Netto driftsresultat i 2017 syner 13,5 mill. kroner og 6,8 %.

Rekneskapsmessig mindreforbruk i 2018 er på kr 6 703 674.

Driftsinntektene syner ein auke i høve til budsjett på omlag 6,1 mill. Her inngår skattar og rammetilskot med ein auke på tilsaman omlag 1,2 mill. kroner, integreringstilskot med omlag 1 mill. kroner, netto finansinntekter og finanskostnader med 0,4 mill. kroner i meirinntekt utover regulert budsjett og konsesjonsavgifter med 3,2 mill. kroner mindre i inntekter enn budsjettert. I tillegg inngår momskompensasjon i drift på eige ansvar og syner omlag 0,7 mill. kroner i meirkompensasjon enn budsjettert. Andre inntekter, herunder brukarbetaling og andre sals- og leigeinntekter er omtrentleg på nivå som budsjettert. Den store posten her er refusjon frå nav knytt til fødsels- og sjukepenger på vel 3,4 mill. kroner. Denne er, i tråd med tidlegare år, ikkje budsjettert.

Driftsutgiftene syner ein samla auke i høve til budsjett på 0,8 mill. kroner. Lønsutgifter er omtrent på budsjett. Det ville vore naturleg at her var ein meirforbruk på same storleik som refusjonsbeløpet for fødsels- og sjukepenger. Sosiale utgifter har eit mindreforbruk på omlag 5,4 mill. kroner. Arbeidsgjevar sin andel av pensjonspremien i SPK og KLP er budsjettert høgt i høve til avrekninga av pensjonskostnadane. Under overføringar finn ein utgåande meirverdiavgift på omlag 5,2 mill. kroner utan tilsvarande budsjettpost.

Avsetning til bundne fond er på 13,020 mill. kroner, avsetning til disposisjonsfond (mindreforbruket for 2017) er på 3,450 mill. kroner og overført til investeringsrekneskapen er på 1,575 mill. kroner.

Bruk av bundne fond er på 11,424 mill. kroner og bruk av disposisjonsfond er på 6,173 mill. kroner.

Investeringar

Tala det vert referert til finn ein i økonomisk oversikt - investeringar.

Totale investeringar i 2018 er på brutto 34,6 mill. kroner. Finansieringa er ved momskompensasjon, bruk av fond (1,743 mill. kroner) og bruk av lån (20,021 mill. kroner). Finansiering av investeringane står udekka med kr 4 998 133,86. Hovudgrunnane til dette er budsjettert finansiering av investering i kulturstoge/bibliotek og soknehuset på Hylestad med spelemidlar frå Fylkeskommunen med omlag 3 mill. kroner i tillegg til at kostnadane ved kulturstoga/biblioteket vart høgare enn budsjettert. Prosjektet Valle sentrum oppgradering/utvikling har hatt ein kostnad på omlag 1 mill. kroner over budsjettramme for 2018.

Syner til Økonomiske oversikter - investeringar i Årsrekneskapen 2018. Finansiering av investeringar kan vera ved bruk av eigne midlar, tilskot og lånefinansiering. Finansieringa i sin heilskap må framgå av budsjettet for 2018

Udekka finansiering må dekkast inn i neste års budsjett. Dette vert inntatt i saksframlegget for handsaming av årsrekneskap og årsmelding for 2018 til kommunestyret.

Balansen

Arbeidskapitalen (omløpsmidler minus kortsiktig gjeld) vart for 2018 redusert med 17,1 mill. kroner.

Total fondsreserve pr. 31.12.18 var på 57 mill. kroner mot 59,3 mill. kroner ved utgangen av 2017.

Avsetning til fond skriv seg frå rekneskapsmessig mindreforbruk i 2017 på 3,450 mill. kroner, avsetning til bunde investeringsfond (turløyper) 0,5 mill. kroner, avsetning til næringsfond (konsesjonsavgift) på 9,276 mill. kroner, avsetning til bundne driftsfond (løypefond) med omlag 1,8 mill. kroner og avsetning til næringsfond og andre fond knytt opp mot særskilde tildelingar og særskilte føremål med mindre beløp.

Bruk av fond gjeld i hovudsak bruk av næringsfondet med 1,575 mill. kroner til investeringsrekneskapen og 9,147 mill. kroner til drift i tillegg til bruk av mindre beløp i drift i tråd med budsjett.

Netto lånegjeld (langsiktig gjeld) er pr 31.12.18 på omlag 153,5 mill. kroner som er ein reduksjon på omlag 6 mill. kroner frå 31.12.2017 og utgjer omlag 83,6 % av driftsinntektene. I tillegg har Valle kommune pensjonsforpliktelsar som også framkjem som langsiktig gjeld i rekneskapen.

Valle, 22. mai 2019

Siv Ragnhild Bjerga

Økonomileiar

3.2 Økonomiske måltal

Kommunen sin finansielle stilling er ein viktig indikasjon på kva føresetnad kommunen har for å kunne gje eit forsvarleg tenestetilbod på lang sikt. Valle kommune har satt tre indikatorar for å gje uttrykker kva økonomisk handlekraft kommunen har:

- Netto driftsresultat over tid i gjennomsnitt minst 2 %.
- Forsvarleg nivå på lånegjelda (i prosent av brutto driftsinntekter).
- Disposisjonsfond på omlag 20 mill. kroner.

Eit netto driftsresultat på 1,9 % i 2018 er omtrentleg på nivå med dei føringar/mål som er satt. Når det gjeld storleiken på disposisjonsfondet er det bygd ned med omlag 3,8 mill. kroner i løpet av 2018 og er nede på eit nivå på 13,4 mill. kroner som er betydeleg under nivået på 20 mill. kroner.

Netto lånegjeld (langsiktig gjeld ekskl.lån til utlån og pensjonsforpliktelsar) utgjer 83,6 % av driftsinntektene pr. 31.12.18. Å ha eit forsvarleg nivå på lånegjeld gjer kommunen eit større økonomiske handlingsrom. Bindes store deler av budsjettet opp i forpliktelsar i form av renteutgifter og avdrag vil handlingsrommet bli redusert. Dei siste åra har rentenivået vore lågt, men ein ser ei utvikling i gradvis auke i rentenivået. Valle kommune har hatt fleire store investeringar dei siste åra, då er det naturleg at store deler av finansieringa skjer ved låneopptak. Når store investeringar skal gjennomførast er det naturleg at gjeldsgraden aukar, men det er anbefalt at alle investeringar likevel har ei eigenfinansiering gjennom bruk av fond. Eit aukande rentenivå må takast omsyn til i økonomiplan i åra framover ved at finanskostnadane aukar og utgjer ein større del av driftsbudsjettet.

3.2 Vurderingar og analysar – drift og investeringar

Tabellar med økonomiske oversikter for driftsrekneskapen, investeringsrekneskapen og oversikt over balansen finn ein i Årsrekneskapen 2018.

Drift på rammeområda i 2018

Ansvar		Rekneskap 2018	Regulert budsjett 2018	Forbruk i %	Avvik (kr)
Rammeområde10	Politisk styring	2 904 764	3 191 000	91,03	286 236
Rammeområde20	Rådmann	2 086 638	2 220 000	93,99	133 362
Rammeområde22	Næring	2 664 288	3 550 000	75,05	885 712
Rammeområde23	Kultur og fritid	4 370 274	4 581 000	95,40	210 726
Rammeområde31	Personal/reiseliv	2 038 255	2 128 000	95,78	89 745
Rammeområde32	IKT	2 481 860	2 861 000	86,75	379 140
Rammeområde33	Økonomiavdelinga/Kyrkja	8 118 557	9 789 000	82,94	1 670 443
Rammeområde36	Velkomstsenter	3 075 332	3 506 000	87,72	430 668
Rammeområde37	PPT og Barnevern	2 277 445	2 874 000	79,24	596 555
Rammeområde38	Frivilligsentral	129 687	77 000	168,42	-52 687
Rammeområde51	Oppvekst	32 264 490	33 510 000	96,28	1 245 510
Rammeområde54	Helse	10 597 045	11 086 000	95,59	488 955
Rammeområde55	Sosial - nav	5 169 099	7 703 000	67,11	2 533 901
Rammeområde56	Pleie og omsorg	35 207 376	32 518 000	108,27	-2 689 376
Rammeområde57	Teknisk	22 763 637	20 188 000	112,76	-2 575 637
Rammeområde58	Teknisk forvaltning	3 705 925	3 500 000	105,88	-205 925
Rammeområde60	Div pensjon	-5 114 189	-1 200 000	426,18	3 914 189
Rammeområde65	Konsesjonskraft	-7 026 000	-7 026 000	100,00	0
Rammeområde70	Mva-komp	-5 194 988	-4 600 000	112,93	594 988
Rammeområde81	Skatt og frie inntekter	92 172	-20 000	- 460,86	-112 172
Rammeområde35	SVR	101 337	0	-	-101 337

Av tabellen ovafor kan ein sjå at der på fleire rammeområde har vore til dels betydelege avvik på forbruk i høve til regulert budsjett. Avvik av denne storleik vil vera naturleg at ein får ein indikasjon på gjennom driftsåret gjennom økonomirapportering og i tertialrapportane til kommunestyret. Om det blir fanga opp gjennom driftsåret har ein også høve til å gjera grep slik at drifta vert tilpassa budsjett eller at der vert vurdert budsjettregulering om budsjettet ikkje er i tråd med vedteke driftsnivå i eininga og på rammeområde.

Pleie og omsorg har eit meirforbruk på vel 2,5 mill. kroner i høve til budsjett. Ei generell innsparing på 0,660 mill. kroner er ikkje klart gjennomført. Endring i regelverk og innslagspunkt for refusjon for ressurskrevande tenester, som ikkje er fanga opp i budsjettet, gjer utslag i form av mindreinntekt på omlag 2 mill. kroner i høve til budsjett. Inntekter frå brukarbetaling er budsjettert omlag 0,6 mill. kroner for høgt i høve til rekneskapen.

Teknisk avdeling har meirforbruk på vel 2,1 mill. kroner. Det er særleg på teknisk drift av bygningsmasse ein ser eit betydeleg meirforbruk på omlag 1,7 mill. kroner. Store budsjettområder som serviceavtalar, forbruk av straum og generelt vedlikehald av bygningsmasse er ikkje harmonisert med faktiske driftskostnadar på desse områda.

Nav, sosialtenesta og flyktningtenesta har samla eit mindreforbruk på omlag 2,5 mill. kroner. Budsjettposten for kvalifiseringsstønad står bortimot ubrukt og utgjør eit mindreforbruk på omlag 0,8 mill. kroner. Flyktningtenesta har hatt eit heilt anna drift enn lagt til grunn i budsjett då der har vore langt færre brukar av tenesta.

Ein ufordelt lønsreserve på omlag 1,3 mill. kroner i tillegg til lønsmidler til lærlingar på 04 mill. kroner gjer stort utslag i form av mindreforbruk på rammeområde 33 Økonomi, samstundes som avdelingene ikkje har fått kompensert for lønsauken i 2018 i sine budsjett.

Rekneskapen syner eit stort positivt avvik på pensjonspremien i SPK og KLP. Arbeidsgjevar ein andel av pensjonskostnadane er budsjettert høgt i høve til rekneskap, samla virkar avviket på pensjon positivt inn i rekneskapen med omlag 4 mill. kroner.

I tillegg har fleire av dei andre einingane avvik mellom rekneskapstal og budsjett for drift i eininga. Dette er ei utfordring organisasjonen vil ta tak i og etterstrebe at budsjettet skal vera eit realistisk styringsverktøy for leiarane i organisasjonen.

Kommentarar med forklaring til kva avvika skriv seg frå kjem fram av kapittel 5 i Årsmeldinga.

Rådmannen har i 2019 starta eit arbeid med gjennomgang av budsjetta på dei ulike rammeområda for å sikra at budsjettet på einingane/rammeområda er i tråd med vedtatt driftsnivå.

Investeringar

Investeringar i 2018 – forbruk i høve til budsjettramme

Prosjekt	Investeringstiltak	Vedtatt utgifts-ramme	Regnskaps-ført tidligere år	Regnskaps-ført i år	Årets budsjett	Forbruk i budsjettramme 2018	Forbruk i % av ramme 2018
414	Velferdsteknologi PLO	500 000	162 500	0	370 000	370 000	-
607	Traktor	500 000	0	775 010	500 000	-275 010	155,00
810	Utvide Leite bustadfelt	5 300 000	80 034	928 847	1 000 000	71 153	92,88
834	Leitebakken bustadfelt	315 000	0	315 250	315 000	-250	100,08
3006	Solavskjerming Hylestad skule	100 000	0	111 433	100 000	-11 433	111,43
722	Oppgradering Soknehuset	6 625 000	484 071	6 440 146	6 325 000	-115 146	101,82
6002	Oppgradering symjehallen	270 000	99 289	399 761	120 000	-279 761	333,13
4011	Bygdeheimen, ny ventilasjon - sør	0	0	32 463	0	-32 463	-
583	Verkstad Reimarmoen	213 000	83 132	160 637	130 000	-30 637	123,57
668	Kyrkjestoge/bibliotek	35 392 000	14 868 318	21 291 769	19 512 000	-1 779 769	109,12
560	Valle reinseanlegg	350 000	0	368 123	350 000	-18 123	105,18
572	Nytt reinseanlegg Rysstad	23 430 000	20 560 702	650 324	1 162 000	511 676	55,97
763	Gang- og sykkelveg - Valle kyrkje til Valle skule	8 620 000	6 106 801	48 320	200 000	151 680	24,16
751	Valle sentrum oppgradering/utvikling	2 200 000	369 444	2 031 893	1 000 000	-1 031 893	203,19
8501	Tilbygg på verkstad på Øyne	2 050 000	2 596 489	46 150	0	-46 150	-
779	Pause- og leikeplass Rysstad, inkl. skateområde	0	0	786 685	0	-786 685	-
782	Myklevatn turløype 12 km	0	0	55 231	0	-55 231	-
8900	Ramme utvikling Brokkeområde	500 000	0	0	500 000	500 000	-
8902	Ballbinge Furustøyl	0	0	18 750	0	-18 750	-
8903	Sykkelpark Furustøyl	0	0	18 750	0	-18 750	-
893	Tur-/skiløype Brokke	0	0	37 500	0	-37 500	-
3501	Oppgradering laboratorium Valle legekontor	150 000	0	107 308	150 000	42 692	71,54
				34 624 349	31 734 000	-2 890 349	

Fleire av investeringsprosjekta i 2018 er prosjekt som har gått og vil gå over fleire år i økonomiplanperioden med ei utgiftsramme som går over perioden. Likevel er det budsjettåret si ramme for investeringar som er gjeldande som ramme i budsjettåret. Av tabellen ser ein at fleire av prosjekta overskrider budsjettåret 2018 si ramme. Dette gjeld særleg prosjekt 751 Valle sentrum oppgradering/utvikling og prosjekt 668 Kyrkjestoge/bibliotek der kostnadane i rekneskapen for 2018 er betydeleg over budsjettramme for 2018. Prosjekt 779 Pause- og leikeplass Rysstad er eit prosjekt utan budsjettramme, der kostnadene er på omlag 0,8 mill. kroner. Prosjektet er/skal finansierast av spelemidlar og tilskot frå private, men kommunen i realiteten er utbyggjar, budsjettramme skal då vera på prosjektet.

3.3 Finansforvaltning – status i høve til gjeldande finansreglement

Kommunestyret vedtok 30.06.2010, sak 57/10, reglement for finansforvaltning i Valle kommune gjeldande frå 01.07.2010. Hensikten med reglementet er å gi rammer og retningsliner for kommunen sin finansforvaltning. Reglementet gir ein samla oversikt over dei rammer og avgrensingar som gjeld. Reglementet definerer dei avkastnings- og risikonivå som er akseptable for plassering og forvaltning av likvide midlar avgrensa for driftsføremål, opptak av lån/gjeldsforvaltning og plassering og forvaltning av langsiktige finansielle aktiva.

Pr. idag er Valle Sparebank nytta som bank for innskot og Husbanken, KLP og Kommunekreditt er långjevarar for Valle kommune. Valle kommune har dessutan aksjer i Agder Energi AS som i 2018 ga eit utbytte på omlag 7 mill. kroner.

Rentenivået på innlån har gjennom 2018 vore lågt og stabilt og ligg nå på omtrent 1,85 %. Det er positivt for kommunen sin økonomi at rentenivået er lågt, då Valle kommune har større gjeld enn innskot. Signala er at renta framleis vil halda seg låg, men at ein samstundes må venta ein moderat auke i tida framover.

I finansreglementet pkt 7.5 bokstav c kan ein finna: *«1/3 del av gjeldsportefølgjen bør ha flytande rente, 1/3 del av gjeldsportefølgjen bør ha fast rente, mens 1/3 del bør vurderast utifrå marknadssituasjonen».*

Pr. 31.12.18 var fastrenteandelen av låneportefølgjen på omlag 13,7 %, resten av låneportefølgjen har flytande rente. Fastrenteandelen er såleis lågare enn det som er retningsgjevande i finansreglementet. I ei tid med låg rente og stabilitet i marknaden er ikkje dette noko kritisk, men det må vera eit mål for Valle kommune å nærma seg dei anbefalte nivå som framgår av finansreglementet.

4 Kommunen som organisasjon

4.1 Politisk leiing i Valle kommune

Kommunestyret
Arbeiderpartiet
Steinar Kyrvestad, ordførar
Hanne Tangeraas Straume
Kim Pedersen
Hildeborg Homme
Tora Homme Uppstad
Knut Erling Haugland
Kjell Ove Tveiten
Høgre
Knut Hagen, varaordførar
Ola K.Y.Hovet
Senterpartiet
Tarald Myrum
Stein Føreland Straume
Åse Ingebjørg Flateland
Margit Dale
Venstra
Hans Olav Omnes
Sissel Åkre

Levekårsutval
Hildeborg Homme
Knut E. Haugland
Olav K.Y.Hovet
Malmfrid Homme
Sissel Åkre

Administrative utval

Arbeidsmiljøutvalet
Rådmann
Leiar økonomiavd
Leiar Personlavd
Hovudverneombud
2 arbeidstakarorganisasjoner
Fagforbundet og Utdanningsforbundet

Formannskapet
Steinar Kyrvestad
Hanne T. Straume
Knut Hagen
Margit Dale
Hans Olav Omnes

Plan- og miljøutval
Kim Pedersen, leiar
Hildeborg Homme
Anne Liv Lidtveit
Stein Føreland Straume
Åse Ingebjørg Flateland

Administrasjonsutvalet
Formannskapet +
2 tillitsvalde
Aud Kjersti Torbjørnsen
Frøydis Junge

Kontrollutvalet
Leiar Knut H. Nomeland
Nestleiar Kent Lund

Hovudverneombod
John A. Horve

Verneombod
Kommunehuset
Marianne Brenna Homme
Valle barnehage
Ingunn Mosdøl
Helsehuset
Monique V. Jore
Hylestad skule
June S. Thorsen
Hylestad barnehage
Bente Bjørgum
Valle skule/kulturskulen
Malmfrid N. Homme
Teknisk
Kjetil C. Jore
Pleie og omsorg
Gunn Lien/Sissel Helle/M. Bakke

4.2 Administrativ leiing

Tabellen nedafor syner kommunen sin administrative leiing for 2018, som også utgjer rådmannen si leiargruppe med unntak av leiar for Helse Bykle-Valle.

Område	Ansvarsområde	Stilling	Namn
Rammeområde 2	Rådmann	Rådmann	Aud Sunniva Fuhr
	Kultur/kulturskule	Leiar	Torunn Charlotte Nyberg
Rammeområde 3	Personal	Fagansvarleg personal	Tom Ivar Gulbrandsen
	Økonomiavdelinga	Leiar økonomi	Siv Ragnhild Bjerga (frå 01.12.18)
	Velkomst	Leiar velkomst	Gunn Marit Homme
	PPT Setesdal	Leiar PPT	Øyvind Kjetså
	Barnevern	Leiar Barnevern	Kari Nomeland-Strømsøe
Rammeområde 5	Valle skule	Rektor	Marit J. Brokke
	Hylestad skule	Rektor	Else Margit Tveit
	Valle og Hylestad Barnehage	Styrar	Stine Haugeland
	Helse	Felles leiar - Bykle	Karina Sloth Grindland
	Nav - sosial	Leiar	Liv Bratlie Løyland
	Pleie og omsorg	Leiar	Solveig Kyrvestad
	Teknisk	Leiar	Dagfinn Thorkildsen (frå 01.09.18)

4.3 Organisasjonsplan for Valle kommune

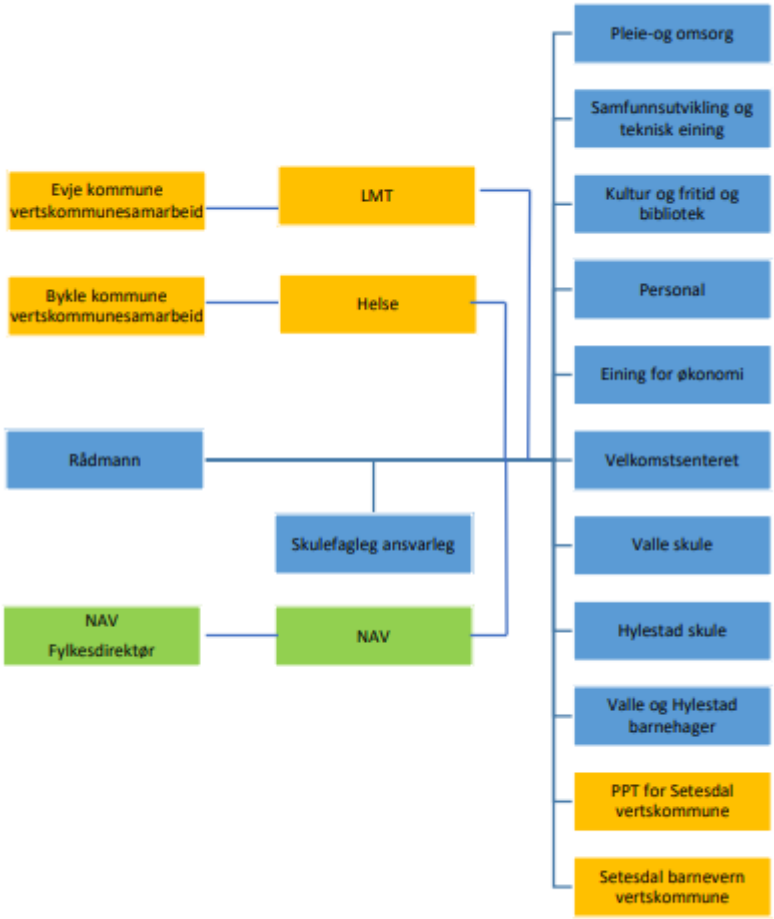

4.4 Helse, miljø og tryggleik (HMT)

HMT er eit lovpålagt satsingsområde innanfor norsk arbeidsliv. Valle kommune har som arbeidsgjevar eit ansvar for å arbeide systematisk med helse, miljø og sikkerhet for våre tilsette, og dei tenestene vi leverar. Avvikshandtering vil være eit viktig moment i dette arbeidet. Valle kommune har innført Compilo, som er eit kvalitetssystem for handtering av avvik, og varsling. Arbeidet med å implementere Compilo i heile kommunen vart starta i 2018, og vil fortsette i 2019.

Det er gjennomført vernerundar på dei fleste avdelingar i 2018. Tiltak/merknadar vert fylgt opp i den enkelte avdeling, og rapportert til arbeidsmiljøutvalet.

Samla Sjukefråvær i Valle kommune i perioden 2010 -2018

2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
6,4	6	6,8	6	7,4	7,32	7,86	5,86	5,89

Sjukefråværet svingar noko og for 2018 er fråværet på 5,89 %, som er marginalt høgare enn i 2017. I 2018 hadde Valle kommune det 5. lågaste sjukefråværet samanlikna med dei andre kommunane i

landet. I 2017 formaliserte Valle kommune sjukefråværsoppfylginga ved å ta i bruk «møteplassen» som ein arena for oppfylging av sjukemeldte, og medarbeidarar som står i fare for sjukefravær. I 2018 har det vore gjennomført 8 møte med totalt 15 sakar i møteplassen.

Vi har som ei hovudprioritering innan arbeidsgivarområdet å redusere det totale sjukefråværet i organisasjonen. Å redusere sjukefråværet er ei viktig målsetting for kommunen. Økt nærvær bidrar til auka kvalitet i tenesteleveringa og eit betre arbeidsmiljø.

Eit grundig og godt arbeid med tiltak frå medarbeidarundersøkinga GPTW samt ei tett oppfylging av sjukemeldte i møteplassen meiner vi vil være ein sterk bidragsyter i eit fortsatt lågt sjukefravær, og eit godt arbeidsmiljø i kommunen.

Great place to work (GPTW)

Medarbeidarundersøkinga Great place to work (GPTW) vart gjennomført for andre gong våren 2018. GPTW måler medarbeidaranes tillit til leiinga, stolthet til jobben ein gjer, og fellesskapet til kollegaer. Dette er ikkje ein leiarevaluering, men ein evaluering av leiarskapet som heilhet i Valle kommunen – ein kartlegging av arbeidsmiljøet. 160 medarbeidarar i Valle kommune mottok invitasjon til å delta i undersøkinga i april 2018. 133 medarbeidarar svara på undersøkinga som gir ein svargrad på 83 % (69 % ved førre undersøking) Ser vi på nøkkeltala frå undersøkinga i 2018 har vi forbetra resultata på alle dimensjonar samanlikna med 2017. Undersøkinga gir grunnlag for eit kontinuerleg forbetringsarbeid, dette arbeidet er pågåande i avdelingane og vert fylgt opp i arbeidsmiljøutvalet.

Ny personopplysningslov (GDPR)

Den nye personopplysningsloven trådde i kraft i juli 2018. Med dette gjennomførast EUs personvernforordning (GDPR) i Norge. For å møte krava i den nye personopplysningsloven har kommunen tatt i bruk «personvernappen». Vi brukar «personvernappen» for å kartlegge alle behandlingar i kommunen som inneheld personopplysningar. Desse ulike behandlingane vert dokumentert i «personvernappen», og slik sikrar kommunen at ein har oversikt over bruk og lagring av personopplysningar. Dette arbeidet fortsetter i 2019.

Velferdstiltak

- Bedriftsleilegheita i Kristiansand er eit svært positivt tiltak, og den er mykje nytta. I 2018 hadde ein totalt 167 overnattingsdøgn i leilegheita.

- Det er høve til å trimme i arbeidstida for alle tilsette med ein time i veka.

- Det har vore skipa til jolebord i 2018 for alle tilsette.

- Det var 5 tilsette 25-årsjubilantar i 2018 (gullklokke/gåvekort)

4.5 Rekruttering og likestilling

Valle kommune har i dag relativt få søkjarar til ledige stillingar. Til dømes har det vore utfordrande å få nok kvalifiserte søkjarar til pedagog, sjukepleiar og leiarstillingar. For kommunen vil det bli avgjørande å sjå på konkrete tiltak for å tiltrekke seg kvalifsert arbeidskraft framover. Rekrutteringstillegg har vorte innført ved tilsettingar av lærarar og sjukepleiarar, andre tiltak som praksisskole og samarbeid med andre kommunar vert drøfta.

Arbeidsledigheten er pr. oktober 2018 på 1 % i Valle kommune, dette gir utfordringar med tanke på kortvarige midlertidige/vikariat oppdrag. Det er utfordrande å få rekruttert vikarar til å dekke upårekna fråvær. Ledigheten er generell låg i alle Setesdal kommunane, det er difor utfordrande å rekruttere også frå nabokommunane.

For å behalde kompetanse og då spesielt seniorar har det vore viktig for kommunen å ta i bruk ulike verkemiddel for å motivere tilsette til å stå lenger i arbeid. Valle kommune skal legge til rette for tilsette slik at arbeidstakaren kan stå i arbeid lengst muleg. Dette kan dreie seg om endring av arbeidsoppgåver, diverse hjelpemidlar osv. Vi tilbyr også lønstillegg eller fridagar til tilsette etter fylte 62 år.

Regional plan for likestilling, inkludering og mangfold er eit av fleire satsingsområde i Agder regionen. Likestillingsarbeidet skal fokusere på kjønn, etnisitet, funksjonsevne, alder, religion/livssyn, seksuell orientering/kjønnsuttrykk/ kjønnsidentitet og sosial bakgrunn. Valle kommune skal ha ei bevist haldning til desse momenta når vi rekrutterer, og i forholdet til våre tilsette.

Meir enn 2/3 av medarbeidarane i kommunen er kvinner. Når vi har lite tilgang på kvalifisert arbeidskraft er det ei utfordring å få til ei god kjønnsbalanse i arbeidstokken. 3 av rådmannen si leiargruppe på 13 personar er menn.

4.6 Overordna mål for Valle kommune

Overordna mål

Samfunnsutvikling
kommunane skal medverke til å utvikle lokalsamfunnet og gjere det attraktivt å leve og bu der, mellom anna gjennom god planlegging

Tenesteyting
kommunane har eit breitt ansvar for offentlege velferdstenester

Forvalting
kommunane forvaltar mynde i saker etter for eksempel sosial- og helselovgjevinga, plan- og bygningslova m.fl.

Mål for verksemda Valle kommune

Hovudoppgåver

- Tenesteyting
- Samfunnsutvikling
- Forvalting

Valle kommune skal vere ein serviceorientert organisasjon med brukaren i fokus, ein framtidsretta samfunnsutviklar og eit truverdig forvaltingsorgan.

Strategiar

- ha kompetente og dyktige leiarar med handlekraft og initiativ, og med heilskapleg leiing i form av god balanse mellom rollene som administratorar, motivatorar, ekspertar og utviklarar. Leiarar skal leggje til rette for medverknad på arbeidsplassane og drive einingane i økonomisk balanse
- skape ein utviklingsorientert organisasjon
- digitalisering
- brukarmedverknad
- samarbeid med andre kommunar
- vere ein lærande organisasjon som legg til rette for fleksibilitet i arbeidsmåtar og organisasjonsformer
- kompetanseutvikling og kunnskapsspreiing
- gjennom læring i det daglege arbeidet
- ha fokus på nærleik og helsefremjande arbeids- plassar. Arbeide for å ha eit lågt sjukefråver
- gjennom aktive tiltak som førebygger sjukefråvær og tiltak for rask tilbakeføring ved sjukdom

Økonomi og økonomistyring

Kommunen si finansielle stilling er ein viktig indikasjon på kva føresetnad kommunen har for å kunne gjeve eit forsvarleg tenestetilbod på lang sikt. Tre sentrale nøkkeltal seier noko om kommunen sin status: netto driftsresultat, lånegjeld og disposisjonsfond.

Mål

- netto driftsresultat over tid i gjennomsnitt minst 2%
- forsvarleg nivå på lånegjelda (pr. 2017 lik 66,08% av brutto driftsinntekt
- (landsgjennomsnitt lik 75,9%)) • disposisjonsfond på omlag 20 millionar

4.7 Oppsummering av året 2018 sett frå rådmannen si side

Rekneskapen er gjort opp med eit positivt netto driftsresultat på kr 3 701 478, dette utgjer 1,9 % av driftsinntektene. Målet for Valle kommune er å ha eit netto driftsresultat over tid på 2 %, slik at årets resultat er omtrentleg på det nivået som er målet.

Folketalsutviklinga er fortsatt i ein negativ trend. Frå 2000 til 1. januar 2018 har Valle kommune hatt ei nedgang i innbyggjartal på 214 personar. Dette er ei nedgang på 15 %. I 2010 var det 1 289 innbyggjarar i Valle kommune, 31.12.17 var det redusert til 1246 innbyggjarar. Veksten i folketall i Valle blir låg i åra framover. I dei neste åra blir det klart færre elevar i kommunen. Talet på innbyggjarar over 70 år vil auke med om lag 40% fram mot 2025.

Næringsutvikling og bruk av midlar frå tiltaksfondet der dei største enkeltpostane er næringstilskot, overføring til Setesdal Regionråd og tilskott til jordbruk, samt renter og avdrag på lån.

I 2018 har det vore skifte i leiande stillingar i organisasjonen. Det er tilsett ny leiar for Setesdal barnvern, ny leiar for Valle barnehage og Hylestad barnehage, leiar for samfunnsutvikling og teknisk (ny funksjon) og ny leiar for økonomi/ økonomisjef.

Klart oppdrag for rådmann er å utvikle organisasjonen. Rådmannen har i 2018 reorganisert leiargruppe tilpassa ein 2-nivå kommune. Som del av arbeidet er samhandling med tillitsvalde og verneombod i kommunen.

Sjukefråværet er for 2018 på 5,89 %. I 2018 hadde Valle kommune det 5. lågaste sjukefråværet samanlikna med dei andre kommunane i landet.

Valle kommune har fast møteplass for oppfølging av tilsette med redusert funksjonsevne og/eller sjukefråver «møteplassen. I 2018 har det vore gjennomført 8 møte med totalt 15 sakar i møteplassen. Fagansvarleg personal, NAV og Lund bedriftshelseteneste er faste medlemmer.

Medarbeidarundersøkinga Great place to work (GPTW) vart gjennomført for andre gong våren 2018. Ser vi på nøkkeltala frå undersøkinga i 2018 har vi forbetra resultata på alle dimensjonar samanlikna med 2017. Undersøkinga gir grunnlag for eit kontinuerleg forbetringsarbeid, dette arbeidet er pågåande i avdelingane og vert fylgt opp i arbeidsmiljøutvalet.

Arbeidsledigheten er pr. oktober 2018 på 1 % i Valle kommune. For kommunen er dette svært positivt, men samtidig gir det utfordringer med tanke på kortvarige midlertidige/vikariat oppdrag

Meir enn 2/3 av medarbeidarane i kommunen er kvinner. Når vi har lite tilgang på kvalifisert arbeidskraft er det ei utfordring å få til ei god kjønnsbalanse i arbeidstokken

Den nye personopplysningsloven trådde i kraft i juli 2018. Kommunen bruker verktøyet «personvernappen» som sikrer at kommunen har oversikt over bruk og lagring av personopplysningar.

Hylestad skule feira 60 år sommaren 2018. Jubileet blei feira med ein flott jubileumsførestilling. Hylestad soknehus stod ferdig rehabilitert til og opna til skule jubillet.

Sæbyggjen kommunen sitt nye bibliotek og kyrkjestoge opna september 2018. Innbyggjarane i kommunen har tatt bygget i bruk og kommunen har fått ein flott storstue og samlingsstad for innbyggjarar og besøkande.

Valle kommune har som mål å vere ein aktiv skuleeigar med fokus på det 13-årige skuleløpet. I 2018 har kommunen samarbeidet med oppfølgingstenesta for å styrke utvikla oppvekst.

Barnehagane har hatt fokus på kompetanseheving blant anna «Endringsledelse og implementering av rammeplan» for styrar og pedagogiske leiarar på avdelingane.

Pleie- og omsorgsavdelinga skal levere brukartilpassa tenester, på rett nivå, til rett tid, med høg kvalitet.

Arbeidet med å implementere Compilo i heile kommunen vart starta i 2018, og vil fortsette i 2019.

Rådmannen opplever at Valle kommune har eit godt tenestetilbod til sine innbyggjarar og tilreisande. Det er ein positiv utvikling i sentrum av Rysstad og i sentrum av Valle. Det er stor aktivitet i Brokke og innafor anna næring i kommunen. Det er høge forventningar til at kommunen skal vere ein positiv bidragsyter inn i ulike tiltak.

Befolkningsnedgang er for Valle som for mange distriktskommunar ein utfordring. Kommunen må ha fokus på korleis vi møter og ruster kommunen for sentrale føringar som sentralisering.

Valle kommune er ein positiv og engasjert organisasjon. Skifte i store delar av kommunen si leiing har sett sitt preg på organisasjonen hausten i 2018. Medarbeidarane i Valle kommune har gjort ein stor innsats i levering av gode tenester. Eg nyttar høvet til å seie ein stor takk til organisasjonen og politikarar for godt samarbeid i 2018.

Valle 11. mai 2019

Aud Sunniva Fuhr rådmann

5 Årsmelding frå einingane

5.1 Politikk

Kommunestyret, Formannskap, Plan- og miljøutval, Levekårsutval, Adm.utval, AMU, Kontrollutval, Eldreråd, Forliksråd, VBUR, Andre utval samt utgifter til Val.

5.1.1 Økonomi

Ansvar	Rekneskap 2018	Regulert budsjett 2018	Forbruk i %	Avvik (kr)
1000 Kommunestyret	1 330 514	1 301 000	102,27	-29 514
1010 Formannskap	161 061	144 000	111,85	-17 061
1020 Planutvalet	219 754	222 000	98,99	2 246
1025 Levekårutval	156 924	169 000	92,85	12 076
1030 Administrasjonsutvale	16 921	11 000	153,83	-5 921
1040 Kontrolllutvalet	795 385	832 000	95,60	36 615
1050 Eldrerådet	20 749	44 000	47,16	23 251
1051 Forliksrådet	0	26 000	-	26 000
1053 VBU	31 967	33 000	96,87	1 033
1060 Andre utval	35 062	52 000	67,43	16 938
1070 Val	29 846	226 000	13,21	196 154
Samla	**2 798 183**	**3 060 000**	**91,44**	**261 817**

Politiske råd og utval har hatt ei jamn drift gjennom året, ingen nemneverdige avvik i høve til budsjett i rekneskapen.

Sjølv om 2018 ikkje var valår er der likevel kostnader til førebuing til komande val i 2019.

5.2 Rådmann

5.2.1 Økonomi

Ansvar	Rekneskap 2018	Regulert budsjett 2018	Forbruk i %	Avvik (kr)
2000 Rådmann	1 889 586	2 220 000	85,12	330 414
2100 Beredskap	197 052	200 000	98,53	2 948
Samla	**2 086 638**	**2 420 000**	**86,22**	**333 362**

Mindreforbruket skriv seg frå inntekt frå servicepensjon knytt til AFP-avtalar frå 2015 og 2016.

5.2.2 Organisering og leiing

Rammeområdet omfattar rådmannens oppgåver innan administrasjon av verksemda.

Klart oppdrag for rådmann utvikle ein effektiv organisasjonen. Rådmannen arbeider aktivt med at ein effektiv leiargruppe tilpassa ein 2- nivå kommune. Som del av arbeidet er samhandling med tillitsvalde og verneombod i kommunen viktig.

Leiargruppa er reorganisert. Frå 1. januar 2018 er samtlige leiarar for einingane med i leiargruppa (11 i talet). Dette er ei stor leiargruppe og ein vil i løpet av 2019 vurdere om det er ei tenleg samansetning. Prosess med etablering av ny leiargruppa er gjennomført i eigen regi av rådmann og fagansvarleg personal.

Formål for rådmannen si leiargruppe:

Mål for Valle kommune som organisasjon

Valle kommune skal vere ein serviceorientert organisasjon med brukaren i fokus, ein framtidsretta samfunnsutviklar og eit truverdig forvaltningsorgan

«Kommuneplanen »

Formål for rådmannen si leiargruppe

Rådmannen si leiargruppa skal ha og arbeide for felles haldning til kommunen si målsetting og våre kjerneverdiar.

Dette gjer vi gjennom å være ein lærande organisasjon der samhandling og kommunikasjon er prega av profesjonalitet, støtte og tillit.

Arbeidet i leiargruppa skal bidra til fellesskap, fagleg utvikling og tryggleik i leiarrolla samt verdiskaping i organisasjonen.

Openheit	**truverdig**	**respekt**	**mot**

I 2018 er det tilsett ny leiar for Setesdal Barnevern, leiar for Valle barnehage og Hylestad barnehage, leiar for samfunnsutviklar og teknisk (ny funksjon) og leiar for økonomi. Prosessane er gjennomførde med eigne ressursar.

Det har kome fram eit ønske frå organisasjonen om bruk av budsjett som betre styringsverktøy. Utfordring ligg blant anna i at det dei siste årane har budsjett i stor grad blitt vidareført utan å ta hensyn til endringar i drift.

I 2019 vil ein vurdere skulestruktur og vidareføre arbeidet med å vurdere NAV samarbeid i Setesdal .

Sjukefråver: Status: 0%

5.3 Næring

5.3.1 Økonomi

Ansvar	Rekneskap 2018	Regulert budsjett 2018	Forbruk i %	Avvik (kr)
2200 - 2202 Næring	2 614 288	3 554 000	73,56	939 712

Mindreforbruk på området er på grunn av avsatt tilskot til nærings som ikkje ble nytta samt vakant stilling innafor næring. Sept. 2018 starta ny leiar for samfunnsutvikling og teknisk eining, området

næring gjekk inn som del av ansvarsområdet til den nye funksjonen. Velkomst senteret og rådmann har ivaretatt oppgåver innan området i 2018.

5.3.2 Organisering og leiing

I samarbeid med DNT Sør har Valle kommune i 2018 etablert ein prosjektstilling i 20% som i skal følgje opp arbeidet med å leggje til rette for og vidareutvikle løypetilbodet i Valle kommune. Oppgåvene vil bli ivaretatt i samarbeid med frivillige.

I 2018 starta ein opp arbeidet med sentrumsplan for Rysstad sentrum.

5.4 Kultur, fritid og bibliotek

5.4.1 Økonomi

Ansvar	Rekneskap 2018	Regulert budsjett 2018	Forbruk i %	Avvik (kr)
5160-5166 Kultur	3 370 920	3 341 000	100,90	-29 920
3150 Bibliotek	1 159 803	1 236 000	93,84	76 197
Samla	**4 530 723**	**4 577 000**	**98,99**	**46 277**

Som oversikta viser gjekk Kultur og fritid noko i minus i 2018. Det er budsjettert med for lågt beløp til 5160 Kulturarbeid, 375 Musèer. Dette er faste tilskot til AAma og Sylvartun, og desse beløpa skal og må indeksjusterast kvart år. Pensjon og arbeidsgjevaravgift er også budsjettert for lågt på dette ansvaret, og i tillegg steig utgifter til annonsering som ein konsekvens av at Bygdenytt ikkje lenger vart køyrt ut til alle husstandar. 5166 Kulturskulen har også eit lite overforbruk, noko som hovudsakleg skuldast ei større utgift på reparasjon av gitarar, og kostnader til konsulent (lydteknikk). 3150 Bibliotek har eit tilsynelatande overskot, men biblioteket har ikkje fått etablert drifta i nye lokal heilt og fullt.

5.4.2 Organisering og leiing

Avdeling Kultur, fritid og bibliotek består av følgjande medarbeidarar: leiar Kultur, fritid og bibliotek 100 %, biblioteksjef 100 %, fire kulturskulelærarar totalt 110 %, ungdomsarbeidar 60 %, bibliotekassistent 16%, badevakt 15 %, assistent ungdomsklubb 6 % og kinovakt etter timeliste.

60 % av leiarstillinga er lagt til teneste 23 Kultur, fritid og bibliotek. Stillinga inkluderer kulturskulerektor. Resterande 40 % stilling er lagt til rådmannen/stab, med ansvar for informasjonsarbeid og diverse oppgåver innaføre drift og sakshandsaming. Leiar kultur, fritid og bibliotek var i 2018 styreleiar i Setesdal brannvesen IKS, styremedlem i Aust-Agder musikkråd og vara styremedlem Norsk kulturforum Agder og Norsk kulturskoleråd Agder, og er dessutan noko frikjøpt frå si stilling pga. fylkespolitisk verv. I tillegg representerte vedkomande Setesdalregionen i arbeidet med temaet Kultur og kulturarv i Regionplan Agder.

Biblioteksjef har 20 % permisjon frå si stilling fom. sept. 2018 pga. verv som hovudtillitsvald.

5.4.3 Vurdering og oppsummering av året 2018

5.4.3.1 Måloppnåing i 2018 i høve til mål og føresetnader satt i økonomi- og handlingsplan for 2018-2021.

Kulturskule

Alle elevar fekk plass i 2018. Vi legg stor vekt på at opplæringa skal vere best mogeleg tilpassa den enkelte, samtidig som vi legg vekt på samspel, gruppedynamikk og fellesskap. Elevane får høve til å delta på konsertar og arrangement, både i regi av kulturskulen og andre arrangørar i lokalmiljøet. Kulturskulen skal vere eit lokalt kompetanse- og ressurssenter som er synleg i lokalmiljøet, noko vi opplever at vi i stor grad blir oppfatta som og er. Dei tilsette i kulturskulen er utviklingsorienterte og endringsvillige. I personalundersøkinga GPTW svarer dei at dei trivast og opplever arbeidsmiljøet som inkluderande og godt.

Bibliotek

Vi har god kontakt med skular og barnehagar. Samarbeidet med lokale organisasjonar som Folkeakademiet Valle og Valle frivilligsentral er godt, og desse har vore gode medspelarar for biblioteket.
I 2018 hadde vi eitt forfattarbesøk og eitt foredrag for vaksne, og eitt arrangement kor barnehagane var spesielt inviterte. Biblioteket har som mål at talet på arrangement skal auka med dei nye lokala. I samband med opninga hadde vi eit stort opningsarrangement, og påfølgjande veke inviterte vi grunnskule og vidaregåande skule på omvisingar med konsert. I kulturveka hadde vi eitt arrangement for vaksne og ei familieframsyning, samt at vi var medarrangørar på fleire arrangement.
Biblioteket skal stadig utvikle seg som kulturarena og arena for integrering, debatt, kunnskap og informasjon. Mykje er nytt og mykje vart endra med opninga av Sæbyggjen i september. Vi er i gang med nye typar aktivitetar og arrangement, og nye grupper av lånarar spør etter andre forfattarar enn før. Hyttebuarane finn også vegen til biblioteket no. Biblioteket er langopent kvar torsdag, laurdagsopent om lag ein gong i månaden. Allereie etter 3 månaders drift ser vi at brukarfrekvensen har auka formidabelt, og vi vil ha stort fokus på publikumsbygging og å fylle bygget med innhald framover.

5.4.4 Sjukefråvær i eininga

Sjukefråværet har vore på 1,5 %.

5.4.5 Utfordringar

I arbeidet med barn og ungdom opplever vi at det er ei utfordring å få kontakt med og involvering av foreldre. Dette gjeld både i forhold til fritidsklubb og kulturskule. Meir samarbeid med og tilbakemeldingar frå foreldra er ønskeleg. For drifta av junior-/ungdomsklubben er det også ei utfordring at aktivitetar og arrangement utanom ordinære klubbkveldar må ha ekstern finansiering.

Det nye biblioteket krev ein heilt annan måte å jobbe på, og vi ser allereie at for å klare å gi det tilbodet som biblioteklova krev, og som vi ønskjer å gi både fastbuande og tilreisande i alle aldrar, må vi tenkje nytt og kreativt i høve drift og organisering. Dette er spennande og utfordrande!

For avdelinga generelt er det ei utfordring å få samla personalet, ikkje minst pga. små stillingar, andre forpliktingar og ulike arbeidstider. Dette gjeld både med tanke på å drive målretta utviklingsarbeid og så konkret som å få til felles fysiske møte. Kultur og fritid er dessutan eit tenesteområde som femnar om svært mange og varierte ansvarsområde og arbeidsoppgåver, og leiar må dele seg på mange arbeidsfelt. Det var gledeleg at vi på tampen av 2018 fekk stadfesta eit større samarbeidsprosjekt med Setesdal spelemannslag – dette ser vi fram til som ein viktig del av satsinga vår dei komande åra.

5.5 Personal

5.5.3 Økonomi

Ansvar	Rekneskap 2018	Regulert budsjett 2018	Forbruk i %	Avvik (kr)
3100 Personal	1 607 365	1 608 000	99,96	635

Personal har ei drift i tråd med budsjett.

5.5.4 Organisering og leiing

Fagansvarleg personal ivaretek kontakten med bedriftshelsetenesta, organiserer Møteplassen og medarbeidarundersøkinga Great placce to work i tillegg til å administrera velferdstiltaka i Valle kommune. Kva som ligg i dette arbeidet vert nøye beskrevet i kapittel 3.

5.6 Økonomiavdelinga, fellestenester inkl. Kyrkja/Trussamfunn

5.6.1 Økonomi

Ansvar	Rekneskap 2018	Regulert budsjett 2018	Forbruk i %	Avvik (kr)
3300 Økonomiavdelinga	3 610 239	3 913 000	92,26	302 761
3310 Div fellesutgifter	1 338 758	3 332 000	40,18	1 993 242
3350 Kyrkje/trussamfunn	3 143 864	2 451 000	128,27	-692 864
Samla	**8 092 861**	**9 696 000**	**83,47**	**1 603 139**

Økonomiavdelinga har gjennom heile året hatt vakanse i stillingar som kjem til uttrykk gjennom eit mindreforbruk på omlag 0,3 mill. kroner. I diverse fellesutgifter ligg att omtrent 1,3 mill. kroner av avsatte midlar for å tilføra avdelingane i samband med eit forventa resultat av lønsoppgjøret for 2018. I tillegg ligg omtrent 0,4 mill. kroner i avsatte lønsmidler til lærlingar som ikkje er fordelt. Kyrkja har fått tilskot på omtrent 0,5 mill. kroner meir enn budsjettert grunna interne føringar for tenestekjøp til drift av gravlundar.

5.6.2 Organisering og leiing

Økonomiavdelinga fekk ny leiar 01.12.18, fram til då hadde avdelinga konstituert leiar henta internt frå organisasjonen. I tillegg til leiar har avdelinga 3,8 stillingsheimlar. Økonomiavdelinga fører rekneskapen for Valle kommune og sel teneste med fakturamottak og føring av rekneskap for Kyrkjeleg Fellesråd, Setesdal Regionråd, Øyne Industribygg Valle KF og Setesdalsmusèet Eigedom IKS. Frå 01.12.18 kjøper Konsesjonskraft IKS 20 % stilling som controller frå Økonmiavdelinga i Valle kommune. Avdelinga hatt omtrent 40 % vakant stilling gjennom året i tillegg.

Skatteoppkrevjarfunksjonen kjøpes av Evje og Hornnes kommune. Skatteoppkrevjarkontoret er felles for kommunane Evje og Hornnes, Bygland, Valle og Bykle. Arbeidsgjevarkontrollfunksjonen kjøpes av Arendal kommune.

Valle kommune er vertskommune for felles Barnevern for Bygland, Valle og Bykle og fører rekneskapen for dette samarbeidet. Likeeins er Valle kommune vertskommune for felles PPT og fører rekneskapen for også dette samarbeidet.

Økonomiavdelinga utfører også funksjonen løn for tilsette i Valle kommune, Kyrkjeleg fellesråd og Setesdal Regionråd.

5.6.3 Vurdering og oppsummering av året 2018

Over lengre tid har økonomiavdelinga hatt ein uavklart situasjon knytt til leiing. Fleire oppgåver som ligg til leiar har ikkje blitt prioritert, då avdelinga gjennom året ikkje har hatt fast leiar på plass i stillinga.

5.6.4 Sjukefråvær i einingа

Sjukefråværet i økonomiavdelinga har vore 1,32 % i 2018.

5.6.5 Utfordringar

Økonomiavdelinga er sentral når det gjeld implementering av nye innovative tekniske løysingar. Valle kommune har nyleg fått på plass Vipps som betalingsordning. Økonomisystem og lønssystem treng stadig fornying og oppgradering og utvikling av nye bruksområder knytt til fakturamottak og fakturering må tas i bruk. Det krev ressurser og kompetanse på område for å få på plass og kunne ta desse løysingane i bruk.

5.7 Velkomstsenter

5.7.1 Økonomi

Ansvar	Rekneskap 2018	Regulert budsjett 2018	Forbruk i %	Avvik (kr)
3600 Velkomstsenter	3 307 039	3 489 000	94,78	181 961
3601/3660 Markensgate 1	-231 707	17 000	- 1 362,98	248 707
Samla	**3 075 332**	**3 506 000**	**87,72**	**430 668**

Drifta er i tråd med budsjett. Har mindreforbruk grunna sal av merkantile tenester, samt at leiar har vikariert for rådgjevar på landbruk og fått tilført 40% av løna frå ansvar 5736 siste del av 2018.

5.7.2 Organisering og leiing

Frå 01.07.2018 vart 90% stillingsressurs overført til teknisk avdeling. Dei fleste av oppgåvene som låg til denne ressursen har vi behalde i avdelinga, men vi har ikkje auka ressursane. Vi har hatt 100% mellombels tilsetjing i høve sal av merkantile tenester og vikar for leiar. Avdelinga fekk tilført 20% merkantil for PPT på slutten av året. Pr. 31.12.18 har vi desse ressursane:

100% fast leiar - 100% fast arkivleiar - 80% fast konsulent - 20% fast konsulent - 100% fast Sjåfør 100% mellombels konsulent

5.7.3 Vurdering og oppsummering av året 2018

5.7.3.1 Måloppnåing i 2018

Velkomst hadde ingen spesifikke mål for 2018 anna enn det som er sett som delmål og som er skildra under.

5.7.3.2 Måloppnåing i høve til mål og føresetnadar satt i økonomi- og handlingsplan for 2018-2021.

Delmål 1 - Vi skal ha lite kø og raske svar på sentralbordet
Vi har bytta til mobilt sentralbord som gjer at vi kan vere fleire til å ta telefonen, og dermed lite kø, og meir fleksible.
Delmål 2 - Vi skal hjelpe besøkande på best mogleg måte. Alle skal få eit svar.
Vi hjelper besøkjande og innringarar på best mogleg måte. Herunder også turistar i og med at vi har turistinformasjon.
Delmål 3 – Vi skal syte for at innkalling til politiske utval vert sendt ut i tide
Vi jobbar stadig med dette. Sender ut via ein APP som heiter FLUIX som vi er godt nøgde med. Ikkje alltid vi får sendt ut i tide, men det har ikkje noko med systemet å gjere.
Delmål 4 - Vi skal bruke mindre papir og sende mest mogleg post med digital forsendelse.
Vi har fått informasjonsskjerm i resepsjonen der relevant info blir vist både for interne og eksterne dermed meir digitale. Fleire har tatt i bruk digital postkasse som gjer at vi får mindre utgifter til porto. Innkallingane går også ut digitalt.

5.7.4 Sjukefråvær i eininga

Sjukefråveret er på: 4,5%. Dette skuldast hovudsakleg sjukefråver første kvartal 2018.

5.7.5 Utfordringar

Hovudutfordringa til avdelinga er å få sett av tid til å jobbe med rutinar og kvalitetssystem. Vi har også utfordringar med å få halde heimeside/intranett oppdatert grunna mangel på kapasitet.

5.8 Oppvekst

5.8.2 Økonomi

Ansvar	Rekneskap 2018	Regulert budsjett 2018	Forbruk i %	Avvik (kr)
3130 Skulefagleg rådgjevar	430 889	520 000	82,86	89 111

Drifta er innafor budsjett.

5.8.3 Organisering og leiing

Skulefagleg ansvarleg ivaretek skulefaglege oppgåver for skulane i Valle kommune. Stillinga er deltid.

5.9 Valle skule

5.9.1 Økonomi

Ansvar	Rekneskap 2018	Regulert budsjett 2018	Forbruk i %	Avvik (kr)
5100-5110 Valle skule	15 700 271	16 236 000	96,70	535 729

Valle skule tar utgangspunkt i Valle kommune sin Handlingsplan for økonomi 2018-2021.
Avvik frå handlingsplanen for økonomi.

Årsak:
Skulen har i tillegg leid inn merkantil teneste frå velkomstsenteret tilsvarande 10 % ihht GDPR, digitalisere alle elevmappene, papirarkiv, eksamensprotokollar mm..
Det var naudsynt å investere i nye stolar til elevane på heile ungdomstrinnet samt ein større innkjøp av elev PC ar for å dekke opp planen om 1:1 ihht det digitale løftet

Hausten 2018 fekk skulen eit auke i timar til spesialundervisning tilsvarande 100 % stilling. Skulen er pålagt å leggje til rette for spesialundervisning ihht. opplæringslova §5 for elevar som ikkje har utbytte av ordinær opplæring.

5.9.2 Organisering og leiing

Valle skule er ein 1-10 skule og har ein administrasjonen på 120 % , fordelt på 100 % rektor og 20 % inspektør. Skulen er organisert i 3 team, men ein teamleiar for kvar team. Teamleiarane er medlemmar i skulen si plangruppe saman med inspektør/IKT ansvarleg og rektor.

5.9.3 Vurdering og oppsummering av året 2018

Eit godt skule og arbeidsår. Skulen har arbeidd vidare med VFL og grunnleggjande ferdigheiter samt hatt ein oppstart med arbeid i fagfornying.

5.9.3.1 Måloppnåing i 2018

Skulen fekk sertifisering som "Great Place to Work" gjennom systematisk arbeid med godt og inkluderande arbeidsmiljø.
Elevundersøkinga syner forbetring på læringskultur, trivsel, vurdering for læring og motivasjon. Undersøkinga fortel og at Valle skule er ein skule utan mobbing og at elevane opplever at lærarane har tru på dei og vil dei vel.

5.9.3.2 Måloppnåing i høve til mål og føresetnadar satt i økonomi- og handlingsplan for 2018-2021.

Vaksenopplæringa: Sommaren 2017 flytta vaksenopplæring inn i 3 etg på Valle skulen og er no under same tak som Valle skule. Vaksenopplæring driftast av rektor på Valle skule.

Skuleskyss: elevar med kommunalt vedtak om skuleskyss for området Brokke, Berg og Haugeland har fått redusert skysstilbod. Ved tak om skuleskyss gjeld berre frå november tom april.

5.9.4 Sjukefråvær i eininga

Sjukefråværet var i 2018 på 3,64 %.

5.9.5 Utfordringar

Elevtalet har gått betrakteleg ned frå skuleåret 2017-2018. Det starta opp 91 elevar i grunnskulen i haust. Det er ein jamn fordeling på nedgangen i elevtalet og skulen har framleis elevar på kvart trinn. Den klassen med færrast elevar er berre 4.

Det er vanskeleg å få vikarar i skulen og skulefritidsordninga. Det utfordrar drifta av skulen ved fråvær. Skulen legg stor vekt på utviklingsarbeid og kompetanseheving gjennom lærande nettverk. Det medfører fråvær og ekstra belastning på dei tilsette som må ta timar for andre for å dekke inn timar med faglærarar.

Skulefritidsordninga er kostbar å drifte. Foreldre kan søkje om plass og endre undervegs, dei ønskjer plass med ferie men nyttar sjeldan tilbodet. SFO er nøydt til å vere bemanna ut frå det antal plassar som er meldt inn med ferie og som foreldra betalar for.

Skulen har ikkje merkantil- kontorfagleg kompetanse og det legg ein del meirarbeid på rektor. Arkivering, bestilling, post og informasjon er oppgåver som det går ein del tid til og som då går på bekostning av pedagogisk drift og utvikling av skulen.

5.10 Vaksenopplæringa

5.10.1 Økonomi

Ansvar	Rekneskap 2018	Regulert budsjett 2018	Forbruk i %	Avvik (kr)
5150-5151 Vaksenopplærin	1 724 439	1 962 000	87,89	237 561

Det er dette året gitt opplæring etter alfabetiseringsmodulen og det krev ekstra ressurser.

5.10.2 Organisering og leiing

Leiing er lagt til rektor ved Valle skule, men kompensasjon i 30 % for meirarbeid. Inspektør har ansvar for dagleg drift og oppfølging av elevar og personale tilsvarande auke i stillinga.

5.10.3 Vurdering og oppsummering av året 2018

Vaksenopplæringa har hatt eit litt annleis men godt år. Elevar og tilsette er godt nøgde med å vere på Valle skule og skulen opplever at det er ein styrke for tilsette å vere ein del av eit pedagogisk fellesskap.

5.10.3.1Måloppnåing i 2018

5.10.3.2Måloppnåing i høve til mål og føresetnadar satt i økonomi- og handlingsplan for 2018-2021.

Alle elevane på grunnskule for vaksne gjekk ut med vitnemål med karakter i norsk, matematikk, engelsk, samfunnsfag og naturfag. Dei gjennomførte skriftleg eksamen i matematikk samt munnleg eksamen.

-Valle kommune har fatta vedtak i tråd med IMDI si oppmoding.
-Setje flyktningane i stand til å leve av eiga inntekt.
-Vaksenopplæring er flytta frå Heradshuset i Valle sentrum og til 3 etg ved Valle skule.

5.10.4 Sjukefråvær i eininga

Sjukefråværet har vore på 10,4 %.

5.10.5 Utfordringar

Synkande elevtal grunna flytting ut av kommunen for å ta vidaregåande skule. Vaksenopplæringa har berre ei klasse med 7 elevar på grunnskule for vaksne og i introduksjonsklassen går det 8 elevar.

Ein ser at det er eit stort fageleg avvik frå måla om A2 i norsk for å gå direkte til grunnskule for vaksne som deltakar på eit 2 årig løp.

5.11 Hylestad skule

5.11.1 Økonomi

Ansvar	Rekneskap 2018	Regulert budsjett 2018	Forbruk i %	Avvik (kr)
5120 Hylestad skule	7 040 717	7 466 000	94,30	425 283

I 2018 syner rekneskapen for Hylestad skule eit lite overskot. Det kjem av at me som allereie er i skulen har dekka opp mange av timane ved sjukefråvær og at me har satt investeringar, som til dømes nye stolar og pultar, på vent. Dette har me og gjort for å dekke inn meirforbruk til skyss og skulelokalar.

5.11.2 Organisering og leiing

Hylestad skule har 220 % fagarbeidarar/assistentar, 630 % pedagogar og 70 % administrasjon. Me har og støtte til pedagogisk bruk av IKT på omlag 10 %. Me har ingen merkantil hjelp.

Av skulen si ramme dekker me inn to teamleiarar, ein på 1.-4.trinn og ein på 5.-7.trinn. Me har ein spesialpedagogisk koordinator og ein SFO-koordinator. Me har to ressurslærarar, ein på «Vurdering for læring» og ein på IKT.

1. og 2. trinn er ein klasse og har ein felles kontaktlærar. Det same gjeld 3. og 4. trinn. Mellomtrinnet er og ein klasse, men dei har to kontaktlærarar, ein for 5. og 6. trinn og ein for 7. trinn.

5.11.3 Vurdering og oppsummering av året 2018

I 2018 feira Hylestad skule 60-årsjubileum. Nest siste skuledagen før sumarferien hadde me jubileumsfest, Bygdekveld og sumaravslutning samtidig på Hylestad soknehus. Det vart ein minnerik dag for både elevar, føresette, tilsette og andre frammøtte.
I 2018 blei øyremerkte statlege midlar til «Tidlig innsats» tatt systematisk i bruk. På Hylestad skule har det i samtidig vore stor nedgang i talet på elevar som får spesialundervisning. Her ser me ein tydeleg samanheng.
Dette året har elevane ved skulen opplevd at fleire leikeapparat er skrudd ned på grunn av råte. Dei saknar desse og har arbeidd for å få nye.
På Hylestad skule ser me på kultur som ein viktig del av elevane si opplæring. Derfor har me i 2018 nytta både interne og eksterne ressursar til dette. Me har hatt ei rekke besøk på skulen i regi av «Den kulturelle skulesekken». Me har og reist med heile skulen til Sørlandets kunstmuseum i Kristiansand. Me har vore på Vitensenteret og fått med oss ei framsyning på Kilden. Mellomsteget har vore på Kanalmuseet og besøkt Eidsborg stavkyrkje i Telemark.
Kvar haust drar me på heietur med heile skulen og om vinteren har me ein alpindag og ein skidag. Fleire av klassane har vore på gardsbesøk både ei og to gonger i løpet av året.
Me har og nytta Setesdalsmuseet til støtte i den faglege opplæringa på alle trinn.

5.11.3.1 Måloppnåing i 2018

Når det gjeld skulen sine eigne mål, har me hatt ein særs god betring av resultat på kartlegging av elevane sin digitale dugleik.

Me har nå full dekning med berbare PC-ar til elevane, og dei er mykje i bruk på dei fleste trinn på skulen.

Elevundersøkinga syner svært god trivsel blant elevane og at me ikkje har mobbing på skulen. Likevel opplever me at det er elevar som ikkje alltid finn seg til rette. Derfor arbeider me kontinuerlig vidare med dette. I 2018 starta me mellom anna med Trivselsleiarprogrammet, med tok i bruk Klassetrivsel.no og me utarbeida ein ny plan for skulen sitt arbeid for eit trygt og godt skulemiljø. Dette er nyttige reiskap i arbeidet, men først og fremst er det viktig for oss at alle vaksne er tett på, følgjer med, grip inn, undersøker, varslar og eventuelt set i verk naudsynte tiltak.

Me er på god veg i arbeidet med å legge resultat frå kartleggingsprøver og nasjonale prøver til grunn for opplæringa. Pedagogisk personale har fått rettleiing i korleis me kan analysere kartleggingsprøver og korleis me nytter analysen av testar og prøver vidare. Me ser fram til å vidareutvikle dette i tida som kjem og at me er på stadig søken etter å bli betre på å gje elevane gode grunnleggjande ferdigheiter.

Gjennom heile 2018 arbeidde lærarane med nett- og modulbasert opplæring i «Vurdering for læring.» Me har mellom fått fleire reiskap å nytte i vurderingsarbeidet og i metodar for elevmedverking.

5.11.3.2Måloppnåing i høve til mål og føresetnadar satt i økonomi- og handlingsplan for 2018-2021.

Samanlikna med 2017 fekk me ein reduksjon av den økonomiske ramma til skulen i 2018. I tråd med planen, er det spart inn på skuleskyss ved at Brokke-elevane får skyss berre mellom 1.november og 1. april. Resten av skuleåret får dei buss til Holtekrysset. Me brukte likevel bortimot dobbelt så mykje til skyss som det er budsjettert med. Dette må me ta frå skulen sitt resterande driftsbudsjett.

Tiltaket med rekrutteringstillegg for nytilsette fagutdanna lærarar på 30 000,-kr. er vidareført i 2018. Tiltak med å få til eit samarbeid med UIA, til dømes at skulane vert partnarskular, er ikkje starta.

Sumaren 2018 fekk me plass sårt tiltrengt fornying av markisene på skulen.

5.11.4 Sjukefråvær i eininga

Sjukefråvær 2018: 6,38 %

5.11.5 Utfordringer

Dette året har det vore ei utfordring at det har vore få leikeapparat i skulegarden.

Elevundersøkinga syner at me har noko utfordring med elevane sin motivsjon for skulearbeidet. Dette er noko som me saman må ha fokus på.

Sjølv om me har greidd å tilsette fagutdanna pedagogar i alle faste stillingar og vikariat, er det ei utfordring å finne vikarar med utdanning ved kortare fråvær.

Skal personalet halde seg oppdatert, delta i nettverk og på etter- og vidareutdanning, treng me fleire fagutdanna vikarar.

SFO er uforutsigbar å drifte. Føresette kan endre opphaldstid på SFO gjennom heile året. I feriane må me bemanne sjølv om det ikkje kjem elevar.

5.12 Valle barnehage og Hylestad barnehage

5.12.1 Økonomi

Ansvar	Rekneskap 2018	Regulert budsjett 2018	Forbruk i %	Avvik (kr)
5130-5140 Valle og Hylestad barnehagar	7 818 152	7 846 000	99,65	27 848

Drift i tråd med budsjett. Det er eit lite mindreforbruk trass i at me ikkje har fått tilført midler etter lønnsoppgjer 2018.

5.12.2 Organisering og leiing

Valle barnehage hadde våren-18 ei gruppe på 31barn/40plasser. 8 barn begynte på skulen hausten-18 og 4barn slutta (skulegang for foreldra). Ved nytt barnehageår fekk me 10 nye barn under 3år. Dette tilsvarer ei bemanning på 720 % stilling

Hylestad barnehage var ei gruppe på 18 barn/28 plasser 3 barn starta på skulen. Hausten-18 er det ei barnegruppe på 15 barn/22 plasser. Dette tilsvarer ei stilling på 400 %. Hylestad barnehage ligger og vipper på behovet for bemanning mellom 400 og 500 % stilling. Antal plasser betyr barn over 3 år tel 1 plass og barn under 3 år tel 2 plasser. Det antal plasser som blir bruk i rekning på bemanningsnormen.

Båe barnehagane vert leia av felles styrar. Alle personalmøter og plandagar er felles.

5.12.3 Vurdering og oppsummering av året 2018

Barnehagane i Valle er med i Nettverk Setesdal barnehager i saman med Evje og Horrnes, Bygland og Bykle. Me har i år hatt kompetanseheving på «Endringsledelse og implementering av rammeplan» for styrar og pedagogiske leiarar på avdelingane. Kompetanseheving for personalet har vore: implementering av rammelanen, psykisk helse&rus og skadelig seksuell adferd hos barn.

5.12.3.1 Måloppnåing i 2018

- Gjennomfører opplegg i førskulegruppa: «lekbasert læring»
- Gjennomførte foreldresamtalar for alle. God tilbakemelding.
- Bravo-leiken blir gjennomført 3 mnd haust og 3 mnd vår i begge barnehagane
- Gjennomførte samarbeidsmøter med ppt, barnevern og helsesjukepleiar.
- Jamnlege samarbeidsmøter med rektorar og styrar

5.12.3.2 Måloppnåing i høve til mål og føresetnadar satt i økonomi- og handlingsplan for 2018-2021.

- 100% barnehagedekning.
- Mangler 20% pedagogstilling i Hylestad- og 140% pedagogstilling i Valle barnehage.

5.12.4 Sjukefråvær i eininga

Sjukefråvær felles for barnehagane er 7,86%

5.12.5 Utfordringar

Utfordringar for barnehagane er å skaffe vikar ved sjukdom, ferie, avspasering og ulike permisjonar. Det er få søkjarar på utlyste pedagogstillingar.

5.13 Helsetenesta

5.13.1 Økonomi

Ansvar	Rekneskap 2018	Regulert budsjett 2018	Forbruk i %	Avvik (kr)
5410-5460 Helsetenesta	10 597 045	11 086 000	95,59	488 955

4.13.2 Organisering og leiing

Januar 19 gjennomførte kommunestyret i Valle temamøte om helse. Tilbakmelding frå kommunestyret var at dei er svært nøgd med helsetenesta i kommunen. I løpet av våren vurderte administrasjonen i Bykle og Valle ulike tiltak for å redusere utgifta i helsetenesta (ref. Sak PS 28/17 reforhandling av «Avtale om adm. vertskommunesamarbeid for helsetenesta Bykle og Valle kommune). Gitt dei politiske føringane i kommunen lukkast ein ikkje å finne det naudsynte potensialet for innsparing.

Kommunestyret vedtok å avslutte reforhandling av helseavtalen Bykle Valle. Tilttak i «Notat – helsetenesta Valle og Bykle kommune» blei lagt til grunn for vidare samarbeid.

5.14 NAV

5.14.1 Økonomi

Ansvar	Rekneskap 2018	Regulert budsjett 2018	Forbruk i %	Avvik (kr)
5510 Sosialtenesta	1 493 473	2 431 000	61,43	937 527
5520 Flyktningtenesta	3 396 158	4 864 000	69,82	1 467 842
5550-5555 Nav	279 467	408 000	68,50	128 533
Samla	**5 169 098**	**7 703 000**	**67,10**	**2 533 902**

Forbruket er på 67,10 % av budsjettet. Forbruket på økonomisk sosialhjelp ligg 7 % over budsjett og forbruk av kvalifiseringsstønad ligg på 7 % av budsjett og utgjer det betydelege mindreforbruket på 5510 Sosialtenesta. PÅ 5520 Flyktningtenesta er mindreforbruket knytt til færre mottakar av introduksjonsstønad og dermed lågare utbetaling enn lagt til grunn i budsjettet.

5.14.2 Organisering og leiing

Som organisasjon er Nav styrt av lovpålagte oppgåver v/Lov om sosiale tenester, Introduksjonslova og Nav-lova. I tillegg yter vi tenester på skjenke- og sals-bevilling i alkohollova og Husbanken med startlån og bustønad med eige regelverk for sakshandsaming.

Nav Valle er organisert som eit partnarskap med kommune/stat. Det er stat som har leiaren på Nav Valle og er løna 100% av stat. Nav leiar har ansvar for personale og økonomi i eininga.

Vi har pr i dag 100% stilling på sosial fordelt med 50% på økonomisk sosialhjelp, økonomisk råd- og vegleiing, Kvalifiseringsprogrammet og 50% på folkehelse-prosjekt «Nye mønstre – trygg oppvekst» som er lagt til Nav.

Vi har også 100% fordelt på rådgjevar flyktning, og kommunale oppgåver som låne- og tilskotsordningane gjennom Husbanken og sal- og sjenkeløyver.

5.14.3 Vurdering og oppsummering av året 2018

Økonomisk har det vore eit godt år. Det har blitt gjort ein god jobb med å få ned utgifter og lære folk til å bli sjølvhjelpte.

Tal på flyktningar vart som vi antok, redusert med 16 personar + familiane deira.

5.14.3.1Måloppnåing i 2018

Det vart tilsett ein person stillinga som Familiekoordinator i kombinasjon med sakshandsaming etter lov om sosiale tenester i nav. Dette er vi særleg nøgde med.

Talet på personar som mottek økonomisk sosialhjelp har ikkje auka, men held seg stabilt på eit lågt nivå.

Vi har ein person i Kvalifiseringsprogrammet.

Vi har ikkje hatt unge mottakarar av økonomisk sosialhjelp med aktivitetsplikt i 2018, det er veldig bra!

5.14.3.2 Måloppnåing i høve til mål og føresetnadar satt i økonomi- og handlingsplan for 2018-2021.

Måloppnåinga i høve til økonomi- og handlingsplan for 2018-2021 er tilfredsstillande. Flyktningane som flytta frå Valle i 2018 har fått i hamn både introduksjonsprogram og grunnskule og skal vere rimeleg rusta til å gå vidare på vidaregåande skule og ut i arbeidslivet generelt.

Langtidsmottakar av økonomisk sosialhjelp har fått oppfølging og er no klar for andre hjelpetiltak.

5.14.4 Sjukefråvær i eininga

Sjukefråvær på 0,43% som er veldig bra.

5.14.5 Utfordringar

Utfordringane framover vil nok vere talet på gjeldssaker på Nav. Det var 8 saker pr august 2018, det er mykje. Nokon er ferdig avklåra og har fått gjeldsordning eller økonomisk verje, men det er mange nok å ta tak i og hjelpe vidare. Dette tek mykje av ressursane på sosialsida på Nav Valle. Vi ser oss nøyde til å kjøpe tenester frå ressurssenteret i Arendal ut over den saka vi får gratis i året, som ligg i medlemskapet. Tendensen er fleire saker, men særs lite føreseieleg.

Ei anna utfordring er det som nå skjer på straumfronten. Den kraftige prisauken kan gi oss en del utfordringar der folk med låg inntekt ikkje klarer utgiftene og må få hjelp frå nav.

Endra regelverk på Arbeidsavklaringspengar (AAP) frå staten, innskrenking av tida ein kan få AAP og unntaksreglar, kan verte ein utfordring. Andre kommunar har opplevd auke i sosialutbetalingar som følge av desse innskrenkingane.

Det skal liten endring til før økonomien avviker frå budsjett og planer. Omfanget av saker som kommer inn er veldig føreseieleg, og kan ta mykje av ressursane våre.

Slik vi ser det i dag er 50% på sosialdelen av Nav for lite for å kunne gjere ein tilfredsstillande jobb med ikkje alt for lang ventetid, og stort arbeidspress på den tilsette. Her er ikkje særleg rom for sjukdom og fråvær. Vi meiner at den reduksjonen på Nav sosial som vart gjort i 2017, ikkje harmonerer med det vi ser av utviklinga av sosialhjelpsakar. Dette gjeld spesielt gjeldsproblematikken inklusiv økonomisk råd og rettleiing, ein auke som er en trend over heile landet.

5.15 Pleie- og omsorgstenesta

5.15.1 Økonomi

Ansvar	Rekneskap 2018	Regulert budsjett 2018	Forbruk i %	Avvik (kr)
5600 Administrasjon	1 728 113	1 539 000	112,29	-189 113
5610 Valle bygdeheim	17 671 101	15 531 000	113,78	-2 140 101
5611 Kjøken	2 103 664	2 155 000	97,62	51 336
5612 Dagsenter	427 599	656 000	65,18	228 401
5614 Vaskeri	425 886	704 000	60,50	278 114
5620 Open omsorg	9 097 562	9 138 000	99,56	40 438
5630 Habilitering	3 527 933	2 799 000	126,04	-728 933
5631 Dagsenter	209 801	0	-	-209 801
Samla	**35 191 659**	**32 522 000**	**108,21**	**-2 669 659**

Generell innsparing på kr 660 000 er budsjettert på 5600/5610, men er ikkje komen i mål med denne generelle innsparinga. Ein kunne i siste del av 2018 redusere på bemanning i heile organisasjonen, men på grunn av redusert bemanning totalt gjennom fleire år med reduksjon og sjukefråvær i denne perioden så ser ein at ein ikkje har kome i mål på innsparinga.
Endring i regelverk og innslagspunkt for refusjon for ressurskrevande tenester, som ikkje er fanga opp i budsjettet, gjer utslag i form av mindreinntekt på omlag 2 mill. kroner i høve til budsjett. Brukarbetalingar er under budsjett med kr 655 000. Dette har ein ikkje klart å kompensere for andre stader.

5.15.2 Vurdering og oppsummering av året 2018

I 2018 har det vært fokus på førebyggjande tenester. Det er starta opp helsefremjande heimebesøk til innbyggjarar på 78 år. Kvardagsrehabilitering er introdusert som teneste i staden for «tradisjonell heimesjukepleie» til dei som kan nytte seg av det. Det førebyggjande teamet har også arrangert Seniormesse for innbyggjarane i Valle kommune som vart svært vellykka.

På Valle Bygdeheim har det vore 13 brukarar som har tildelt langtidsopphald. Ein reknar at det skal vere 15 langtidsplassar. Det har vore 17 avlastningsopphald, 17 KØH-opphald og 39 korttidsopphald. Av brukarar med heimesjukepleie ligg dette rundt 50 +/-.

5.15.3 Sjukefråvær i eininga

5600 Administrasjon 1,34%
5610 Valle Bygdeheim 6,50%
5620 Open omsorg 11,78%
5630 Habilitering 2,38 %
5611 Kjøkken 1,42%
5612 Dagsenter11,81%
5614 keri 0 %

5.15.5 Utfordringar

Stor del av budsjett til ressurskrevjande brukarar (1 til 1 bemanning). Dette er sårbart i ein liten kommune.

Reduksjon i grunnbemanning gjør organisasjonen sårbar ved sjukefråvær.
Det er ei forventa auke i pågang på tenester slik at ein er avhengig av å bygge ei robust teneste der ein brukar dei hjelpemiddel ein har slik som velferdsteknologi. Ein ser at det er bra med gode omsorgs-bustader, slik som «tøffel-bustadene». Dette gir ein effektiv teneste.
Det er viktig og fortsette jobben med gode overgangar mellom dei ulike tenestenivå innan eigen kommune og med spesialisthelseteneste

5.16 Teknisk avdeling

5.16.1 Økonomi

Ansvar	Rekneskap 2018	Regulert budsjett 2018	Forbruk i %	Avvik (kr)
5700 Teknisk administrasjo	3 558 210	2 858 000	124,50	-700 210
5731 Byggesak	-125 963	404 000	- 31,18	529 963
5732 Plansak	1 434 616	-138 000	- 1 039,58	-1 572 616
5733 Oppmåling	-73 219	216 000	- 33,90	289 219
5735 GIS	563 081	1 068 000	52,72	504 919
5736 Jord- og skogbruk	1 127 265	1 252 000	90,04	124 735
5737 Veterinær	484 973	541 000	89,64	56 027
5738 Utmark	151 935	157 000	96,77	5 065
5739 Kommunalt viltfond	68 236	0	-	-68 236
5701-5740 Teknisk drift	4 420 145	2 681 000	164,87	-1 739 145
5795 Reinhaldstenester	5 140 018	5 505 000	93,37	364 982
5820-5840 Adm. Bygg	1 248 290	1 312 000	95,14	63 710
Samla	**17 997 587**	**15 856 000**	**113,51**	**-2 141 587**

Meirforbruk på 5700 Administrasjon grunna kostnad til digitalisering av planarkiv. 5710-5740 Teknisk drift omhandlar drift og vedlikehald av kommunale bygg utanom administrasjonsbygg. Store budsjettområder som servieavtalar, forbruk på straum og generelt vedlike av bygningsmasse er ikkje harmonisert med faktiske kostnadar, dette gjeld både faste og variable kostnadar. Dette er årsaka til det betydelege meirforbruket på desse ansvara. Plan- og forvaltningsområda 5731-5736 har varierande avvik på forbruk i høve til budsjett, men ser ein desse områda samla er drifta i tråd med budsjett. Bruk av konsulenttenester til planarbeid og føring av lønskostnader til fast tilsette som avviker i høve til plasseringa i budsjettet forklarar avvika.

5.16.2 Organisering og leiing

Teknisk eining er leia av leiar teknisk. Han leiar direkte forvaltningseininga, medan reinhald og vaktmestertjenesta er leia av kvar sin driftsleiar.

Leiar teknisk har det administrative, faglege og økonomiske ansvaret for eininga.

5.16.3 Vurdering og oppsummering av året 2018

5.16.3.1Måloppnåing i 2018

Det er mykje aktivitet i hyttefelta, opparbeiding av nye planområde og nye hytter. Det føreligg 1 klagesak frå 2018 som ikkje er ferdig handsama. Det går mykje tid til rettleiing og korrespondanse i søknadsprosessen.

Etter at det vart inngått nye utbyggingsavtalar hausten 2017 mellom Valle kommune og utbyggar, må byggesak krevje inn bidrag jf. utbyggingsavtaler. Bidrag må vere betalt før byggesak kan gi byggeløyve for oppfylle rekkefylgjekrava i reguleringsplanen. Dette medfører at ein søknad om igangsettingsløyve er meir tidkrevjande for søkar enn tidlegare, samtidig som det går utover sakshandsamingstid og ressursar på byggesak. Det er ikkje ført så mange tilsyn som strategiplanen for tilsyn seier, årsaka til dette er at det har vore mindre kapasitet på byggjesak deler av året 2018. Byggjesak vil prioritere å føre meir tilsyn framover. Det er nye planar under handsaming og ein vil difor rekne med at det vert ei auking i mengda av byggjesaker framover.

Skanning av eigedomsarkivet vart avslutta vinter 2018.

I 2018 vart det rekvirert 63 oppmålingsforretningar, der 5 ikkje vart noko av. Frist på utføring etter matrikkellova er 16 veker etter at klagefristen på 3 veker på vedtak er ute og alle vilkår i administrativt vedtak er oppfylgde. Det var 4 saker som ikkje vart ferdige innan fristen.

Av 58 rekvisisjonar er 11 saker ikkje avslutta. Hovudgrunnen er at det er rekvisisjon av tilleggsareal som krev samanslåing og ein har ikkje fått skjema på samanslåing i retur, eigedomen ikkje vert tinglyst på ny eigar eller at hefte ikkje er sletta for å få gjennomføre samanslåinga. Desse sakene er tidkrevjande å kome i mål med. Pga den lokale vinterforskrifta som gjev unntak frå tidsfristar i saker som krev oppmålingsforretning kan saker som er motteke i 2018 bli liggjande til våren 2019.

Det er 44,82% som har fått offisiell vegadresse i Valle Kommune og 55,18% står med matrikkeladresse. Det vart i 2018 tildelt adresser i Furestøyl/Kvisleområdet.
Det er totalt matrikulert 1329 vegadresser og me står att med 1636 matrikkeladresser.

Det har vært behov for ekstra reinhald/byggvask på Soknehuset og Sæbyggjen i 2018. Ekstra hjelp er blitt leid inn.

5.16.3.2Måloppnåing i høve til mål og føresetnadar satt i økonomi- og handlingsplan for 2018-2021.

Av spesielle prosjekt/oppdrag som teknisk har gjennomført i 2018 er m.a:

- Bygging/ferdigstilling av nytt bibliotek m.m. – Sæbyggjen
- Opprusting/ombygging av Soknehuset
- Montert nytt luktreduksjonsanlegg på Valle reinseanlegg
- Gjennomført slutt/ferdigbefaring på Rysstad reinseanlegg

- Kjøpt ny traktor
- Reparert persienner/solavskjerming på Hylestad Skule.
- Infrastruktur i Valle sentrum (straum/avlaup mm.)

5.16.4 Sjukefråvær

Sjukefråværet har i 2018 vore på 7 %.
Det har i 2018 vore 2 langtidssjukemelde i avdelinga. Ein i 100% sia februar og en i 50% sia juni.

5.16.5 Utfordringar

Bemanningssituasjonen på ytre teknisk er så redusert at ein har urfordringar med å gjennomføre dei ordinære oppgåvene. Dette gjer til at ein frametter må prioritere arbeidsoppdrag som er ein del av ansvarsområde til teknisk avdeling og nedprioritere oppdrag/hjelp til «andre». Samtidig må ein vurdere korleis ein kan effektivisere div. gjeremål med m.a. innkjøp av teknisk utstyr (roboter o.l.)

Det må frigjerast midlar for å sluttføre arbeidet med matrikulering av vegadressar.

Gebyrregulativet må reviderast, ein må leige inn konsulentteneste til utføring av dette arbeidet. Dette må sjåast opp mot sjølvkostområda.

5.17 Barnevern i Setesdal

5.17.1 Økonomi

Ansvar	Rekneskap 2018	Regulert budsjett 2018	Forbruk i %	Avvik (kr)
3720-3746 Barnevern	1 514 853	2 075 000	73,00	560 147

2018 har vore eit år med auka økonomiske belastninger i eininga, mykje grunna utvida bruk av ekstern konsulentbistand i form av advokat, sakkyndig psykologspesialist og andre konsulenttiltak. Dette skuldas auke i sakar som har vore/skal til handsaming i henholdsvis Fylkesnemnd og rettsapparatet for øvrig.

2018 har og vore eit år med fokus på kompetanseheving, og eininga har vore knytt til opplegg i regi av Fylkesmannen i denne samanheng. Dette arbeidet har medført auke i kostnader knytt til reise, kost og losji, noko som gjev utslag i rekneskapen.

5.17.2 Organisering og leiing

Leiar i Setesdal barnevern gjekk av med pensjon 31.03.18, og ny leiar gjekk frå stilling som sakshandsamar til leiar 1.04.18. Ledig 100% stilling vart fylt pr. juni 2018. Dette gav barneverntenesta ei periode med mindre lønskostnader enn budsjettera, men dette har ikkje gjeve utslag i rekneskapen.

Barneverntenesta har i dag besett leiar og 3,2 faste stillingar som kontaktperson/sakshandsamar.

5.17.3 Vurdering og oppsummering av året 2018

Året har vore eit krevjande år fagleg, med stor og tung saksmengde, i tillegg til at det har vore ein haust prega av manglande personell. Utskiftingane i personalgruppa, kombinera med deltakelse i opplegg for kompetanseheving, med fokus på endra lovverk og krav til barnevernet, har og bidratt til at perioden hatt preg av omorganisering og omstrukturering av tenesta. I saker som skal handsamast i Fylkesnemnda eller andre rettsinstanser følgjer det krav til kompetanse som barneverntenesta må leige inn eksternt, noko som har gjort året i sin helhet økonomisk tyngre.

4.17.3.1 Måloppnåing i 2018

I høve måloppnåing med tanke på økonomi kan det ikkje seiast at eininga har nådd måla i 2018.

Når det gjeld måloppnåing med tanke på det faglege tilbodet, og korleis barneverntenesta har satt i verk tiltak i 2018, har vi hatt få indikatorar for å måle dette, men vi er i gang med rutinar for å få dette på plass i 2019.

4.17.3.2 Måloppnåing i høve til mål og føresetnadar satt i økonomi- og handlingsplan for 2018-2021.

Strategi frå kommuneplanen

- holde de budsjettrammer som er tildelt
- trygg stad å bu
- gode oppvekstvilkår og omsorgstilbod for alle

Delmål for avdelinga

- Vi skal møte alle som er i kontakt med barnevernet på ein trygg og god måte, og i tråd med gjeldande lovverk og retningslinjer.
- Vi skal tilby dei beste tiltaka til ein kvar tid, basert på grundige undersøkingar og gode, faglege vurderingar.
- Vi skal ha fokus på medverknad i alle ledd, båe for barn, unge og foreldre.
- Vi skal ha økt fokus på førebyggjande arbeid, for å sikre gode levekår for barn i våre distrikt.
- Vi skal jobbe meir tverrfagleg/tverretatleg, og møte samarbeidspartnare på ein open og respektfull måte.
- Vi skal sørge for at avdelinga får styrka kompetanse og fagleg oppdatering.

Delmåla er sett som målsetning for eininga i det kompetansehevande arbeidet som er iverksett, og vil vere med som ein raud tråd vidare.

5.17.4 Sjukefråvær i eininga

Sjukefråværet har vore 6,37 %.

Kommentar: Sjukefråvær i eininga har i 2018 vore på bakgrunn av leiars sjukefråver i haustperioden, samt sjukefråver hos ein tilsett i 20% engasjement, også hausten. Fråveret har difor ikkje påverka brukare i stor grad.

5.17.5 Utfordringar

I lys av rekneskapsåret 2018 vil nokre av utfordringane i 2019 vere å gje eit så godt fagleg tilbod som mogleg, utan at det er i strid med økonomiplan/budsjett. Eininga må jobbe for å utnytte lokale ressurser på ein hensiktsmessig måte, og vil også ha stort fokus på å få inn tilbakemeldingar på tiltak og øvrig arbeid, for på den måten å kunne skape gode tiltak med gode, langsiktige løysinger

5.18 PPT for Setesdal

5.18.1 Økonomi

Ansvar	Rekneskap 2018	Regulert budsjett 2018	Forbruk i %	Avvik (kr)
3700 - 3710 PPT	798 497	799 000	99,94	503

PPT for Setesdal hamna rett i underkant av budsjett for 2018 med eit forbruk på 99,94 %.

PPT hadde også eit prosjekt «3705» med tilskot på 50.000,- frå staten som gjekk til dekking av utgifter i samband med vidareutdanning. Utgifter kom her på 14.174, og dermed eit overskot på 35.825. Årsaka til dette overskotet, er at det ikkje vart leigd inn vikarar i samband med utdanninga (umogleg å få leigd inn folk til så korte oppdrag i PPT). Pengane frå staten (SEVU –PPT) blir behalde i dette prosjektet.

5.18.2 Organisering og leiing

PPT for Setesdal er ein interkommunal teneste med Bygland, Valle og Bykle kommune, der Valle er vertskommune. Det er 2 fulle fagstillingar med leiar, og i tillegg ein 20% ressurs til merkantile oppgåver. Leiar har ein 30% ressurs til leiing av kontoret.

PPT er organisert med hovudkontor i Valle og eit kontor på Byglandsfjord. Ansvar blir i hovudsak fordelt etter geografi:

- Øvre del av distriktet: Bykle kommune / delar av Valle kommune
- Nedre del av distriktet: Bygland kommune / delar av Valle kommune

5.18.3 Vurdering og oppsummering av året 2018

Året 2018 har i nokon grad blitt prega av utskifting i arbeidsstokken: Det vart tilsett ny PP-Rådgivar i august (100% stilling) og ny merkantil medarbeidar i oktober (20% stilling). Vi har vore heldige og har fått godt kvalifiserte medarbeidarar i stillingane. Det er likevel slik at det må reknast noko tid til opplæring og innkøyring i rutiner. Arbeidet ute i skule og bornehagar har likevel gått som før, og mange har opplevd ei styrking av vår kompetanse ved at vi har fått inn logoped i PP-Rådgiver stillinga.

PPT har blant anna jobba med å styrke begynnaropplæringa i matematikk i Setesdal dette året, og har hausten 2018 arrangert kurs saman med Stat-Ped, med god deltaking frå både bornehagar og skular.

5.18.3.1Måloppnåing i 2018

5.18.3.2 Mål i handlingsprogram og økonomiplan 2018 – 2021

«PPT skal vere med og leggje til rette for at alle born og unge skal få best mogleg tilhøve for læring og utvikling. Arbeidet skal gjennomførast forsvarleg innanfor dei rammene og det budsjett som føreligg.»

Strategi for PPT Setesdal

PPT vil følgje opp strategi som er gjeve i kommuneplanen for skule og barnehagar med fokus på:

- **Kompetanseutvikling og systemarbeid***: PPT skal hjelpe skular og bornehagar med kompetanse- og organisasjonsutvikling for å leggje tilhøva best mogleg til rette for læring, utvikling og inkludering.*

- **Førebyggande tiltak:** *Kome tidleg inn der ein ser vanskar / skeivutvikling fagleg eller sosialt.*

- **Sakkunnig arbeid:** Sikre god kvalitet og rask gjennomføring av utgreiing og sakkunig vurdering. *Sikre effektiv bruk av spesialundervisning for dei som har behov*

Måleindikatorar

- *Ingen born på venteliste for utgreiing*
- *Gjennomføre sakshandsaming (sakkunnig vurdering) under 3 mnd. frå saka er starta opp*
- *Andel med spesialundervisning ligg på / under landsgjennomsnittet*
- *Alle saker vert drøfta i samla kontormøte i PPT (sikre kvalitet)*

Andel med spesialundervisning fordelt på kommunane:

Kommune	Bygland	Valle	Bykle	Aust-Agder	Kostra-gr. 06	Landet u/Oslo
2011	10,9	13,0	15,6	10,8	12,4	8,6
2012	8,2	15,3	15,6	10,5	11,6	8,6
2013	7,3	9,0	8,5	9,0	10,7	8,4
2014	9,0	8,4	9,3	8,9	10,4	8,1
2015	7,9	5,9	8,7	9,2	10,4	7,9

2016	5,7	5,3	10,1	9,1	10,3	7,8
2017	6,0	9,1	9,4	9,2	10,1	7,9
2018*	8,6	9,5	9,1			

*Basert på eigen oppteljing i PPT. Kostra tala kjem seinare for 2018.

Kommentar til tala: Stabilt for Valle og Bykle for 2018, ein auke for Bygland sin del. Resultatet ligg om lag på gjennomsnittet for Aust-Agder fylke, men noko over landsgjennomsnittet. Tala for kvar kommune er små, og det kan derfor bli ein del variasjonar frå år til år.

Venteliste: Det har vore opptil 3 born på venteliste som har venta meir enn 2 mnd. på oppstart. Årsak til dette har vore avvikling av sommarferie og vakant stilling / nytilsetjing Gjennomføring av sakshandsaming: Vi har 4 saker der vi har brukt for lang tid på utgreiing / ferdig sakkunnig vurdering (meir enn 3 mnd.) Årsak ligg i det same som ovanfor.

Alle saker som gjeld spesialundervisning er blitt drøfta i samla kontormøte.

5.18.4 Sjukefråvær i eininga:

Sjukefråveret for 2018 har vore 1,45 %

5.18.5 Utfordringar

- Opplæring og innkøyring av nytilsette

Behalde godt kvalifisert personale over tid.

5.19 Setesdal IKT

5.19.1 Økonomi

Ansvar	Rekneskap 2018	Regulert budsjett 2018	Forbruk i %	Avvik (kr)
3200 IKT	2 481 860	2 861 000	86,75	379 140

5.19.2 Organisering og leiing

Eiga rapport for drifta i Setesdal IKT.

5.20 Frivilligsentralen

5.20.1 Økonomi

Ansvar	Rekneskap 2018	Regulert budsjett 2018	Forbruk i %	Avvik (kr)
3800 Frivilligsentral	129 687	77 000	168,42	-52 687

5.20.2 Organisering og leiing

I samarbeid med DNT Sør har Valle kommune i 2018 etablert ein prosjektstilling i 30 % med ansvar å reetablere og drifte frivilligsentralen. Frivilligsentralen er ein dag i veka i Sæbyggjen.